

SAMORZĄD WOJEWÓDZTWA
WIELKOPOLSKIEGO

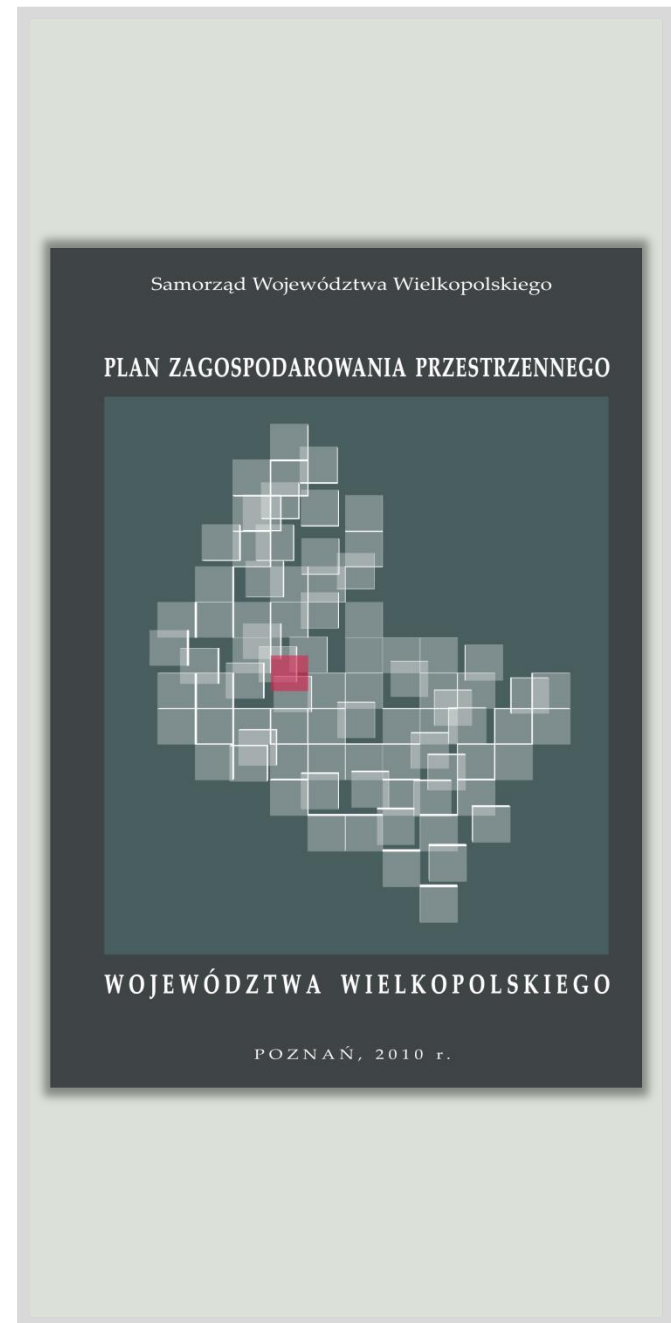
KLUCZOWE PROBLEMY KSZTAŁTOWANIA PRZESTRZENI CENTRALNEJ WIELKOPOLSKI

TOMASZ KUŹNIAR

WIELKOPOLSKIE BIURO PLANOWANIA PRZESTRZENNEGO W POZNANIU
POZNAŃ, 21 CZERWCA 2018 R.

ROLA PLANU WOJEWÓDZTWA

- Realizacja wymiaru terytorialnego strategicznych celów rozwoju województwa
- Określenie polityki przestrzennej i kierunków zagospodarowania przestrzennego województwa
- Wskazanie obszarów realizacji zadań inwestycyjnych

FUNKCJE PLANU WOJEWÓDZTWA

- **Koordynacyjna**

integruje polityki przestrzenne szczebla krajowego i regionalnego oraz kierunki, działania i zadania wynikające ze strategii województwa, regionalnych programów sektorowych i zamierzeń inwestycyjnych poszczególnych podmiotów, a także wskazuje rozwiązania planistyczne dla realizacji strategicznych celów rozwojowych województwa

- **Regulacyjna**

określa kierunki zagospodarowania przestrzennego oraz rozmieszczenie inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym

- **Kreacyjna**

określa model rozwoju przestrzennego województwa i najważniejsze elementy docelowej struktury funkcjonalno-przestrzennej

- **Informacyjna**

zawiera kompleksowe informacje o uwarunkowaniach i kierunkach zagospodarowania przestrzeni województwa

- **Promocyjna**

określa politykę przestrzenną wskazującą priorytety działań rozwojowych, w tym wspierających podejmowanie inicjatyw gospodarczych i społecznych

KLUCZOWE ASPEKTY KSZTAŁTOWANIA ROZWOJU PRZESTRZENNEGO

- Sieć osadnicza
- Środowisko przyrodnicze
- Komunikacja
- Infrastruktura techniczna
- Dziedzictwo kulturowe
- Rolnictwo
- Obronność i bezpieczeństwo publiczne

PLAN ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
WOJEWÓDZTWA WIELKOPOLSKIEGO

WIELKOPOLSKA 2020+

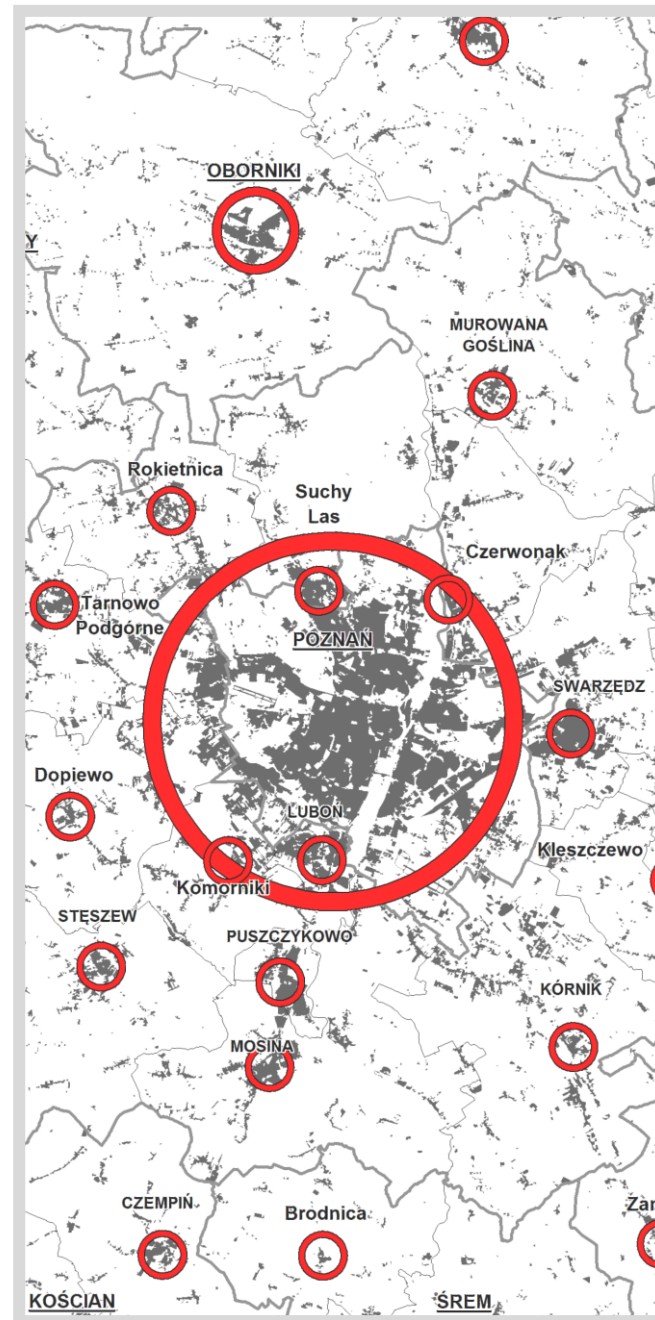
SIEĆ OSADNICZA

Wielopoziomowa struktura hierarchiczna jednostek osadniczych

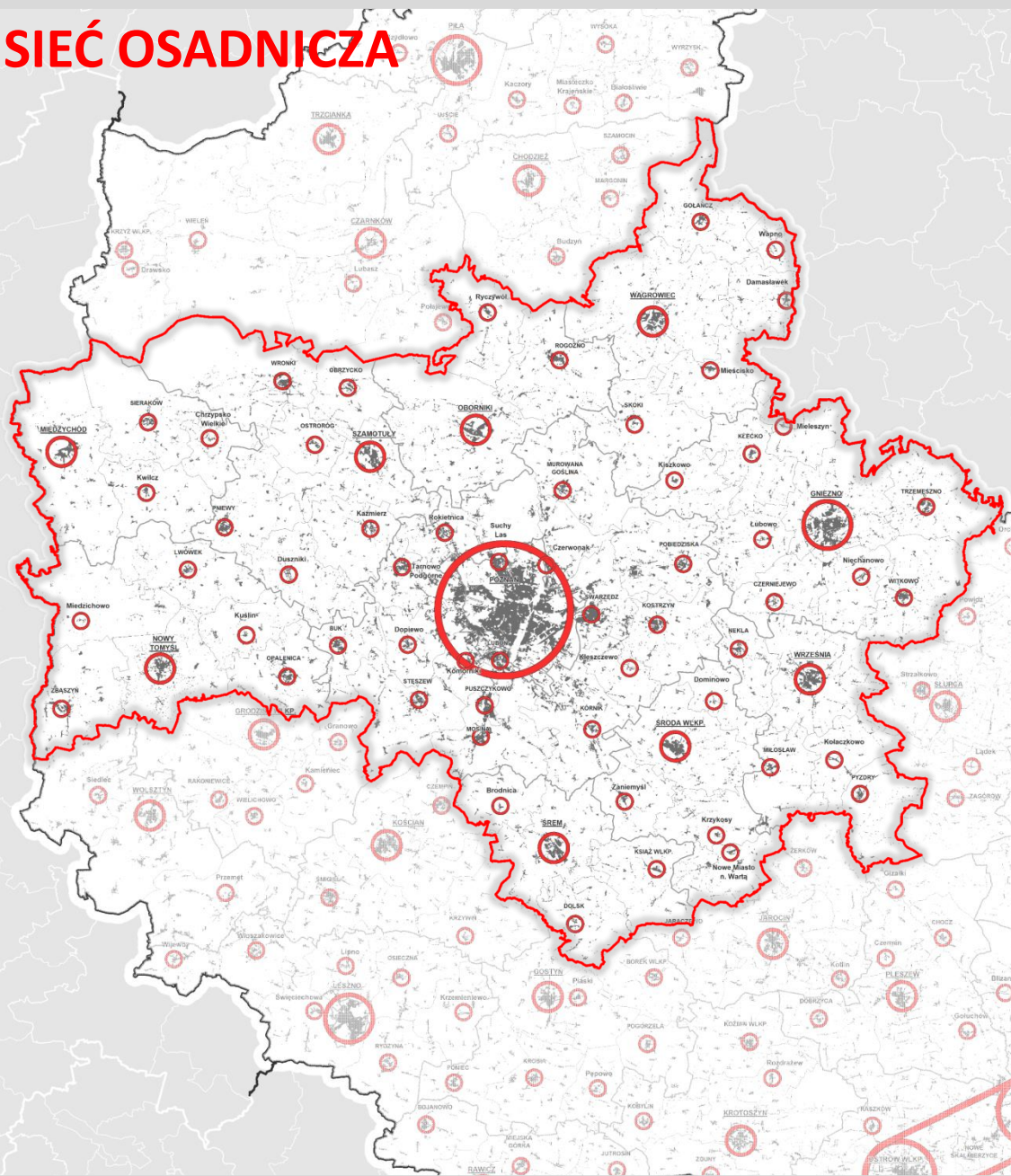
- **Poznań** – ośrodek metropolitalny o znaczeniu krajowym, stolica województwa i jedno z największych miast w kraju, a zarazem jeden z najważniejszych ośrodków miejskich w Polsce Zachodniej. Poznań stanowi centrum życia społecznego, gospodarczego, politycznego i kulturalnego województwa, jest ośrodkiem administracji centralnej i samorządowej oraz ważnym ośrodkiem gospodarczym skupiającym przemysł, usługi i handel
- **Gniezno** – ośrodek subregionalny, który ze względu na znaczenie w regionie, tworzy subregionalny biegun wzrostu. Ośrodek skupia szereg instytucji administracji, specjalistycznych usług zdrowia czy edukacji
- **Miasta powiatowe** – ośrodki lokalne, pełniące funkcję centrów równoważenia rozwoju, rozmieszczone są równomiernie w przestrzeni całego województwa
- **Pozostałe miasta i wsie będące siedzibą gmin** – ośrodki wyróżniające się liczbą mieszkańców, wyposażeniem usługowym i infrastrukturalnym oraz dostępnością komunikacyjną, pełniące rolę gminnych centrów obsługi ludności

Zróżnicowane funkcje jednostek osadniczych

- **14 miast usługowych** (Poznań, Gniezno, Skoki, Szamotuły, Pobiedziska, Swarzędz, Kostrzyn, Kłecko, Międzychód, Witkowo, Czarniejewo, Luboń, Puszczykowo, Kórnik)
- **6 miast przemysłowych** (Rogoźno, Murowana Goślina, Nekla, Ostroróg, Obrzycko, Lwówek)
- **13 miast przemysłowo-usługowych** (Gołańcz, Oborniki, Trzemeszno, Sieraków, Nowy Tomyśl, Opalenica, Pyzdry, Książ Wielkopolski, Dolsk, Środa Wielkopolska, Stęszew, Pniewy, Wronki)
- **4 miasta usługowo-przemysłowe** (Wągrowiec, Września, Mosina, Buk)
- **1 miasto wielofunkcyjne** (Miłostów)

SIEĆ OSADNICZA

HIERARCHIA JEDNOSTEK OSADNICZYCH

POZNAŃ - OŚRODEK METROPOLITANNY

KALISZ - OSTRÓW WLKP. - OŚRODEK REGIONALNY

OŚRODKI SUBREGIONALNE

OŚRODKI LOKALNE - MIASTA POWIATOWE

POZOSTAŁE OŚRODKI GMINNE - MIASTA I WŚIE

TERENY ZAINWESTOWANE

GRANICE WOJEWÓDZTWA

GRANICE POWIATÓW

GRANICE GMIN

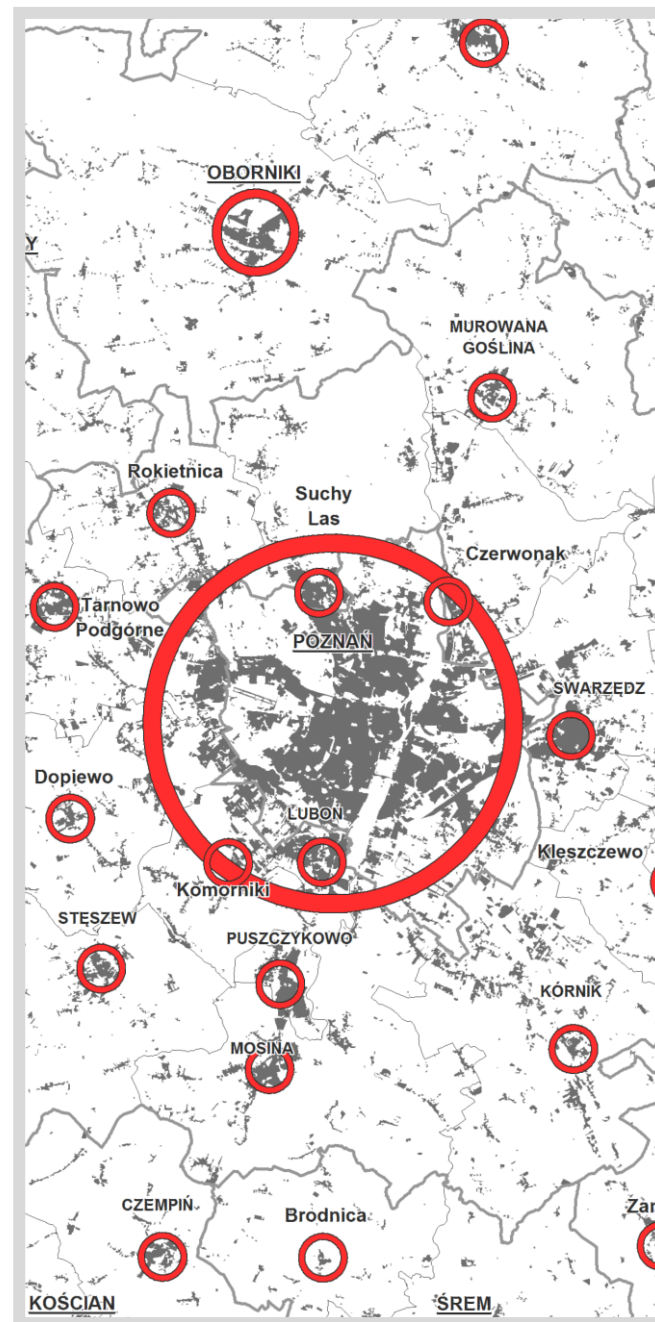
SIEĆ OSADNICZA

Wysoki poziom urbanizacji

- **1 miasto duże:** Poznań (540,4 tys. mieszkańców): 5. pod względem ludności miasto w kraju
- **7 miast średnich** (20 tys. do 100 tys. mieszkańców), w tym: Gniezno (69,1 tys.), Luboń (31,4 tys.), Swarzędz (30,9 tys.), Września (30,0 tys.), Śrem (29,9 tys.), Wągrowiec (25,4 tys.), Środa Wielkopolska (22,9 tys.)
- **32 miasta małe** (do 20 tys. mieszkańców): Szamotuły (18,8 tys.), Oborniki (18,4 tys.), Nowy Tomyśl (14,7 tys.), Mosina (13,6 tys.), Wronki (11,3 tys.), Rogoźno (11,2 tys.), Międzychód (10,7 tys.), Murowana Goślina (10,4 tys.), Puszczykowo (9,7 tys.), Kostrzyn (9,7 tys.), Opalenica (9,7 tys.), Pobiedziska (9,2 tys.), Pniewy (8,0 tys.), Witkowo (7,9 tys.), Kórnik (7,8 tys.), Trzemeszno (7,8 tys.), Zbąszyń (7,2 tys.), Sieraków (6,0 tys.), Buk (6,1 tys.), Stęszew (6,0 tys.), Skoki (4,2 tys.), Nekla (3,7 tys.), Miłosław (3,6 tys.), Gołańcz (3,3 tys.), Pyzdry (3,2 tys.), Lwówek (3,0 tys.), Książ Wielkopolski (2,8 tys.), Kłecko (2,7 tys.), Czarniejewo (2,6 tys.), Obrzycko (2,4 tys.), Ostroróg (2,0 tys.), Dolsk (1,6 tys.)

Potencjał ludnościowy jednostek osadniczych

- **wzrost gęstości zaludnienia w otoczeniu ośrodków miejskich** z równoczesnym **spadkiem w granicach największych jednostek osadniczych**
- **prognozowany spadek liczby mieszkańców** oraz zmiana udziału liczby osób zamieszkujących miasta i tereny wiejskie

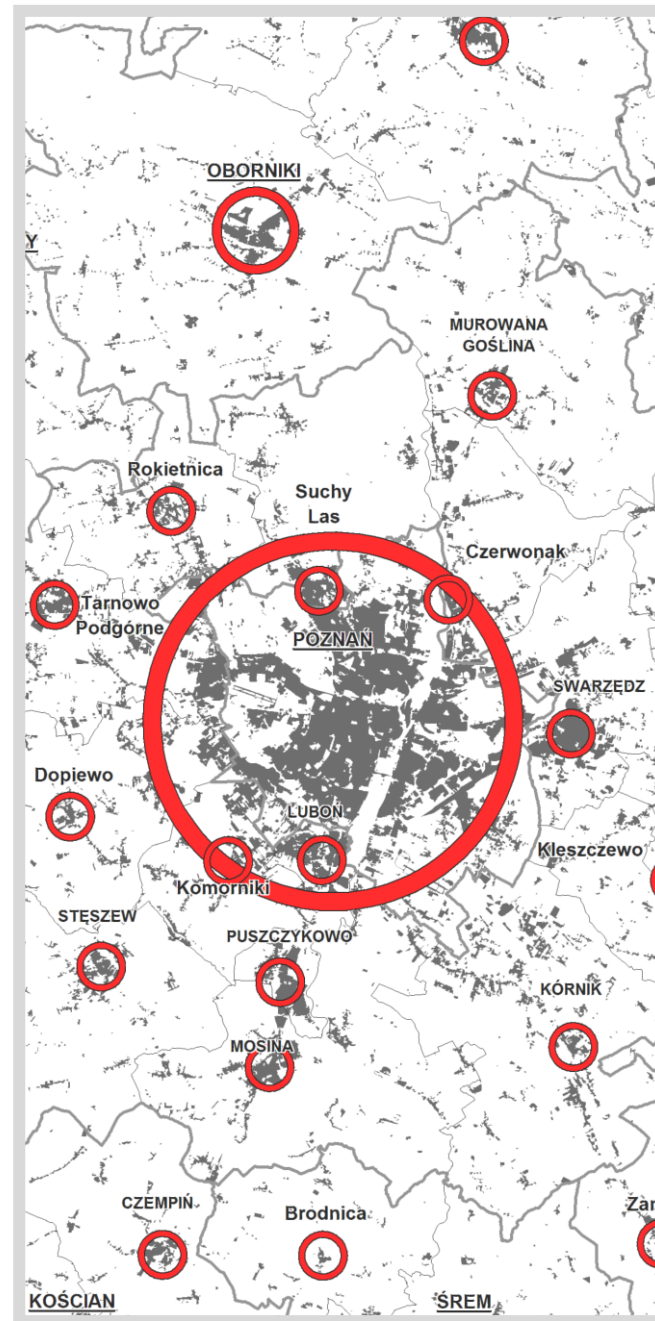
SIEĆ OSADNICZA

Dostępność jednostek osadniczych

- **najlepsza dostępność subregionu poznańskiego** oraz terenów położonych wokół głównych korytarzy transportowych
- **słaba dostępność obszarów położonych przy granicach województwa** – powiaty położone w północnej i południowo-wschodniej części Wielkopolski a nawet tereny w bliskim sąsiedztwie Poznania (Puszcza Zielonka, pogranicze powiatu poznańskiego i śremskiego oraz śremskiego i jarocińskiego)

Przekształcenia sieci osadniczej

- **największa dynamika i zakres przekształceń sieci osadniczej na obszarach podmiejskich** wokół Poznania, Kalisza i Ostrowa Wielkopolskiego oraz wokół Gniezna, Leszna, Konina i Piły
- **konsekwencje procesów suburbanizacji** – wzrost kosztów związanych z budową i utrzymaniem infrastruktury technicznej i komunikacyjnej, przekształcenia cennych terenów rolniczych i leśnych na tereny zurbanizowane z rozproszoną zabudową, konflikty przestrzenne na styku różnych form użytkowania, wzmożony ruch samochodowy
- **wyludnianie największych miast:** Poznania, Kalisza, Konina oraz w mniejszym stopniu Piły na skutek suburbanizacji oraz w wyniku niekorzystnych przemian strukturalnych w gospodarce lokalnej (m.in. Turek)

ŚRODOWISKO PRZYRODNICZE

Zróźnicowanie ukształtowania powierzchni

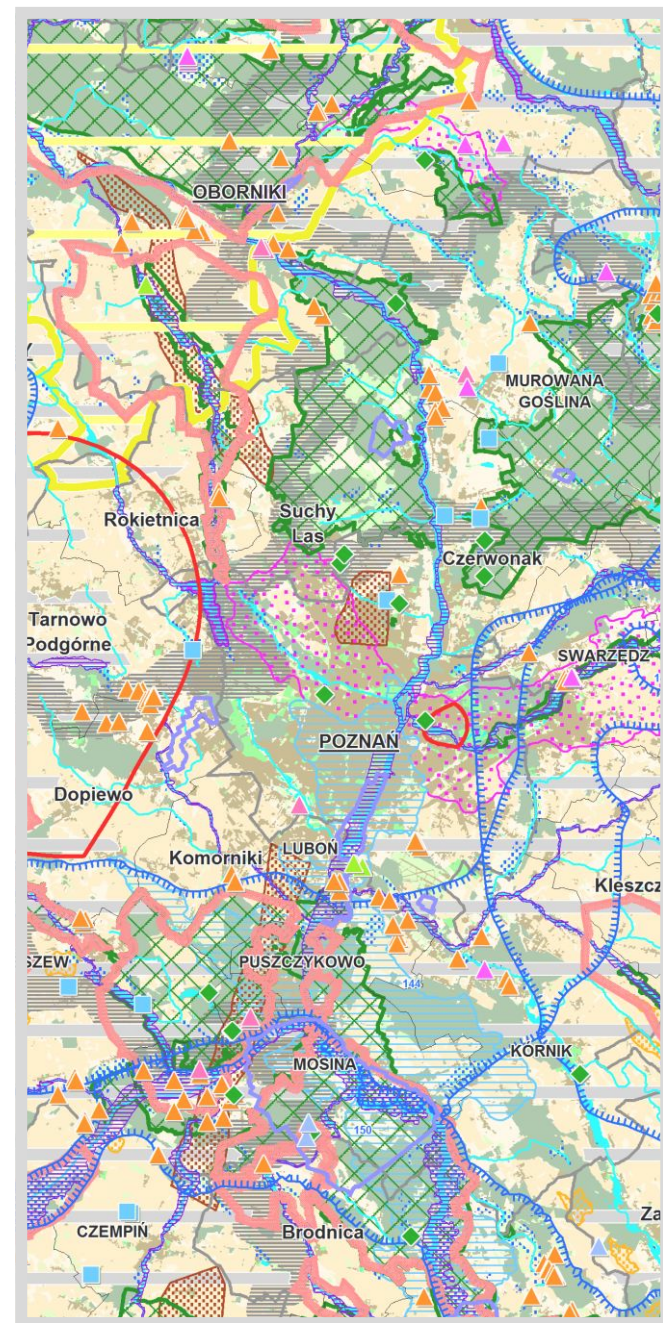
- **strefa pagórów czołowomorenowych** dzieląca obszar na część południową, z rozległymi powierzchniami równin moreny dennej, i północną, bardziej urozmaiconą, z krajobrazem pagórkowatym i falistym, bogatą siecią rzeczną oraz dużą liczbą jezior
- **Poznański Przełom Warty** przebiegający przez środek obszaru na odcinku między Mosiną a Obornikami
- **najniższy punkt na terenie Wielkopolski** – dno Jeziora Śremskiego na Pojezierzu Międzychodzko-Sierakowskim (6 m p.p.m.)

Bogactwo zasobów kopalin

- **udokumentowane złoża kopalin energetycznych** (gaz ziemny, węgiel brunatny, ropa naftowa) i **złóż surowców skalnych** (głównie kruszywa naturalnego, surowców ilastych ceramiki budowlanej oraz piaski kwarcowe)
- **możliwość wykorzystania wód termalnych** (wody z utworów kredy dolnej lub jury dolnej Niżu Polskiego o temperaturach powyżej 40°C)

Niekorzystny stan i jakość zasobów wodnych

- **znaczne deficyty wód powierzchniowych i podziemnych**
- **niezadowalająca jakość wód powierzchniowych i podziemnych** – pomimo poprawy ogólnej jakości wód powierzchniowych nadal nie osiągnięto dobrego stanu dla wszystkich jednolitych części wód

ŚRODOWISKO PRZYRODNICZE

Zróznicowany poziom lesistości i nierównomierne rozmieszczenie kompleksów leśnych

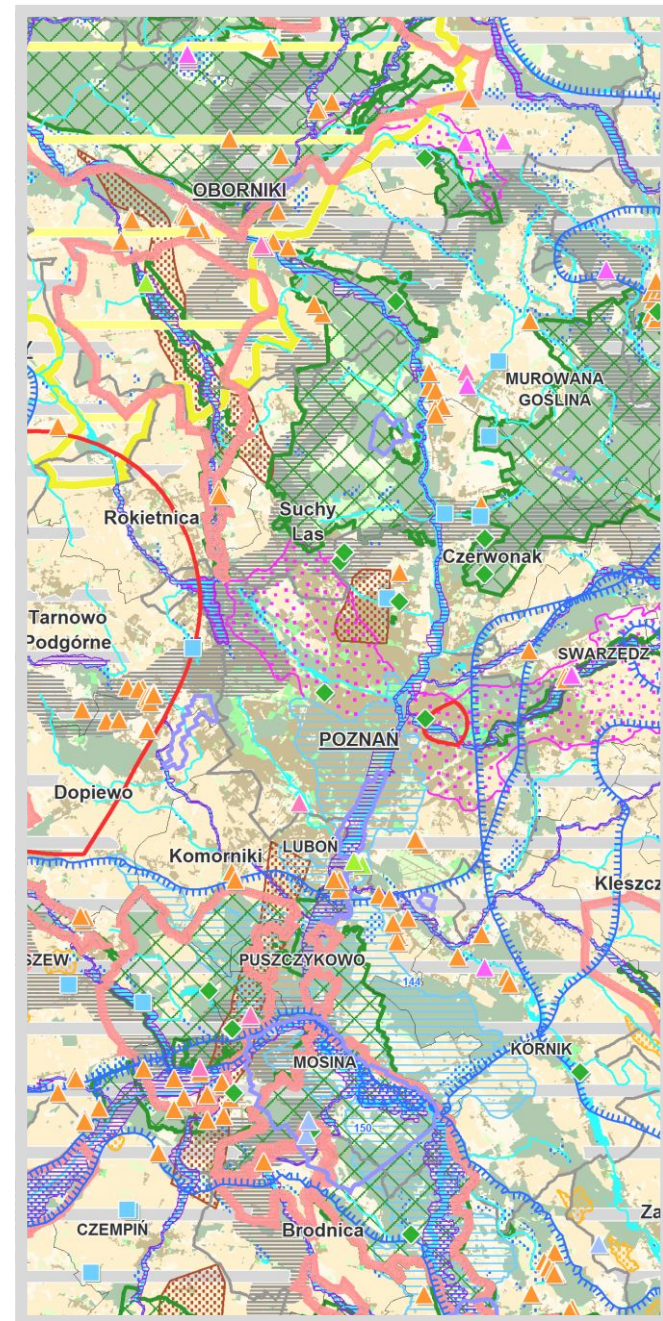
- **wysoki wskaźnik lesistości w północno-zachodniej części obszaru**
- **niski i średni wskaźnik lesistości w centralnej części obszaru**
- **Leśny Kompleks Promocyjny: LKP „Puszcza Notecka”** służący wdrażaniu proekologicznej polityki leśnej państwa

Niezadowalająca jakość powietrza atmosferycznego

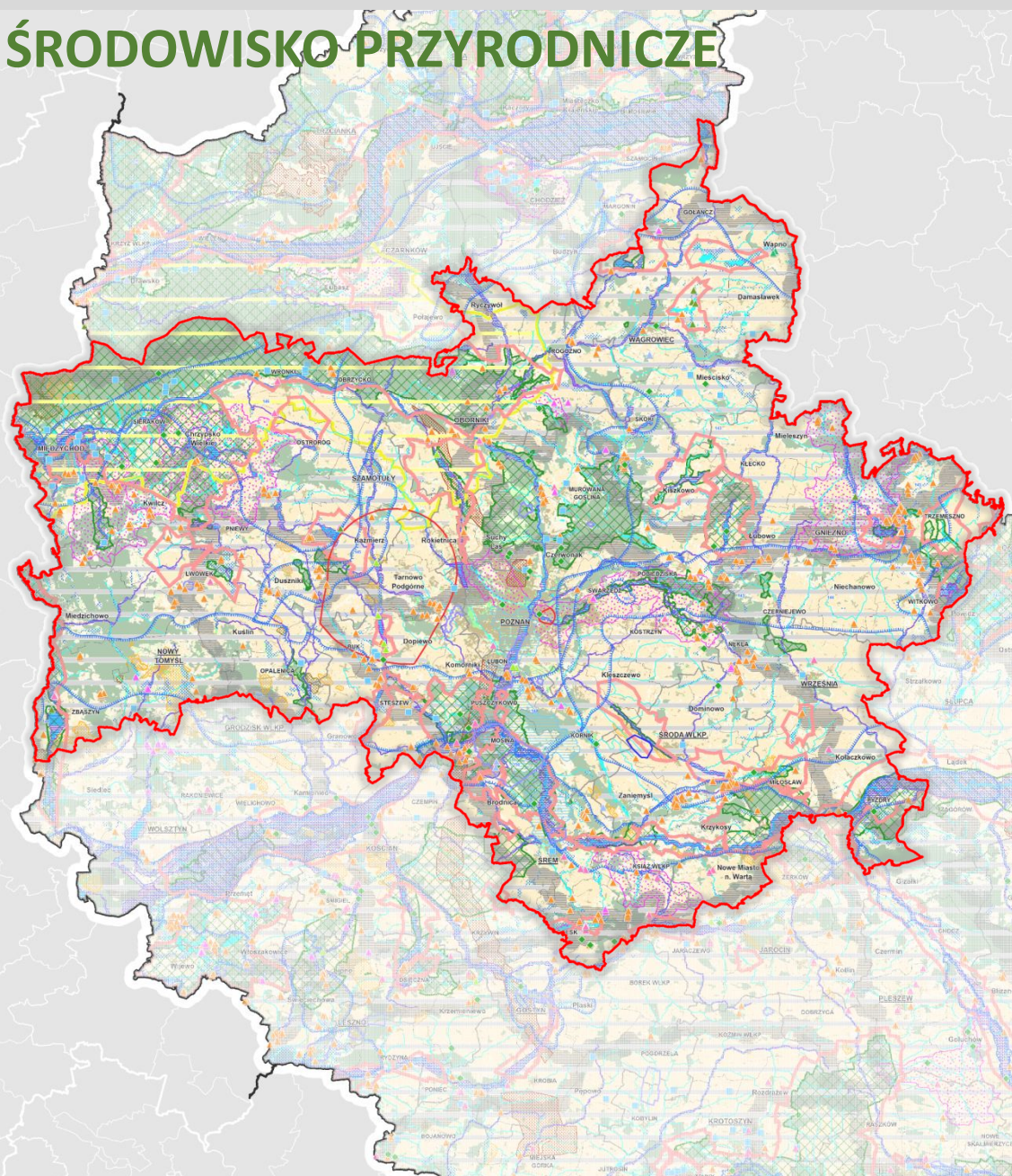
- **główne źródła zanieczyszczeń powietrza związane z energetycznym spalaniem paliw** – przemysł paliwowo-energetyczny generuje około 70% emisji zanieczyszczeń
- **ponadnormatywne stężenia pyłu zawieszonego PM10 i PM2,5 występujące w sezonie zimowym („niska emisja” z sektora komunalno-bytowego oraz emisja komunikacyjna, niekorzystne warunki meteorologiczne)**

Niekorzystny klimat akustyczny

- **problemy związane z degradacją klimatu akustycznego obszarów położonych w otoczeniu autostrady, dróg krajowych i wojewódzkich:** autostrada A2, droga ekspresowa S5 i S11, droga wojewódzka nr 433 w Swarzędzu, nr 178 Obornikach, nr 430 Poznań – Luboń – Mosina, nr 196 Poznań – Murowana Goślina, nr 307 Poznań – Wysogotowo – Więckowice, nr 260 w Gnieźnie (ponad 3 mln pojazdów rocznie)
- **przekroczenia dopuszczalnych wartości poziomu hałasu związane z transportem kolejowym** – największe uciążliwości mają miejsce na obszarach położonych w otoczeniu linii kolejowych, po których przejeżdża ponad 30 tys. pociągów rocznie
- **uciążliwości akustyczne związane z funkcjonowaniem lotniska Poznań-Ławica i Poznań-Krzesiny**

ŚRODOWISKO PRZYRODNICZE

ZASOBY LEŚNE

- LEŚNY KOMPLEKS PROMOCYJNY "PUSZCZA NOTECKA"
- LEŚNY KOMPLEKS PROMOCYJNY "LAS RYCHTAJSKIE"

OCHRONA MIEJSC CENNYCH DLA PTAKÓW

- OBSZARY WAŻNE DLA PTAKÓW W OKRESIE GNIAZDOWANIA ORAZ MIGRACJI

WODY POWIERZCHNIOWE

- OBSZARY O NISKICH ZASOBACH WÓD POWIERZCHNIOWYCH
- WODY PŁYNĄCE I STOJĄCE
- EKOSYSTEMY ZALEŻNE OD WÓD (MOKRADŁA)
- ZBIORNIK WIELOWIEŚ KLASZTÓRNA (W REALIZACJI)
- ZBIORNIKI MAŁEJ RETENCJI WODNEJ
- STREFY WODODZIAŁOWE

WODY PODZIEMNE

- GŁÓWNE ZBIORNIKI WÓD PODZIEMNYCH
- TERENY OCHRONY POŚREDNIEJ WJĘĆ WÓD

OBSZARY CHRONIONE WEDŁUG USTAWY PRAWO WODNE

- JEDNOLITE CZĘŚCI WÓD POWIERZCHNIOWYCH, PRZEZNACZONE DO POBORU WODY NA POTRZEBY ZAOPATRZENIA LUDNOŚCI
- JEDNOLITE CZĘŚCI WÓD, PRZEZNACZONE DO CELÓW REKREACYJNYCH, W TYM KAPIELISKOWYCH
- OBSZARY PRZEZNACZONE DO OCHRONY SIEDLISK LUB GATUNKÓW, O KTÓRYCH MOWA W PRZEPISACH USTAWY Z DNIA 16 KWIEŹNIA 2004 R. O OCHRONIE PRZYRODY
- JEDNOLITE CZĘŚCI WÓD PODZIEMNYCH, PRZEZNACZONE DO POBORU WODY NA POTRZEBY ZAOPATRZENIA LUDNOŚCI ORAZ OBSZARY WRAŻLIWE NA EUTROFIZACJĘ, OBEJMUJĄ OBSZAR CAŁEGO WOJEWÓDZTWA

POWIERZCHNIA ZIEMI

- GEOSTANOWISKA
- DOLINY RZEK - ELEMENTY NATURALNEGO UKSZTAŁTOWANIA TERENU PEŁNIĄCE FUNKCJE KORYTARZY EKOLOGICZNYCH
- OBSZARY O NAJWYŻSZEJ WARTOŚCI DLA PRODUKCJI ROLNICZEJ (KOMPLEKSY ROLNICZEJ PRZYDATNOŚCI GRUNTÓW ORNYCH 1-5 i 8)
- POZOSTAŁE OBSZARY PRODUKCJI ROLNICZEJ (KOMPLEKSY ROLNICZEJ PRZYDATNOŚCI GRUNTÓW ORNYCH 6,7,9)
- ŁĄKI

KOPALINY ENERGETYCZNE

- GAZ ZIEMNY
- ROPA NAFTOWA I GAZ ZIEMNY
- WĘGIEL BRUNATNY

KOPALINY CHEMICZNE

- SÓL KAMIENNA I POTASOWA

KOPALINY SKALNE

- KRUSZYWA NATURALNE
- PIASKI KWARCOWE (DO PRODUKCJI BETONÓW KOMÓRKOWYCH /DO PRODUKCJI CEGŁY WAPIENNO-PIASKOWEJ/)
- PIASKI FORMIERSKIE
- SUROWCE ILASTE (CERAMIKI BUDOWLANEJ /DO PRODUKCJI KRUSZYWA LEKKIEGO/)
- SUROWCE SZKLARSKIE
- GIPSY I ANHYDRYTY
- KREDY
- TORFY
- TORFY I KREDY

WODY PODZIEMNE

- WODY TERMALNE
- WODY LECZNICZE - TERMALNE

OZNACZENIA OGÓLNE

- TERENY ZAINWESTOWANE
- ZIELEŃ URZĄDZONA

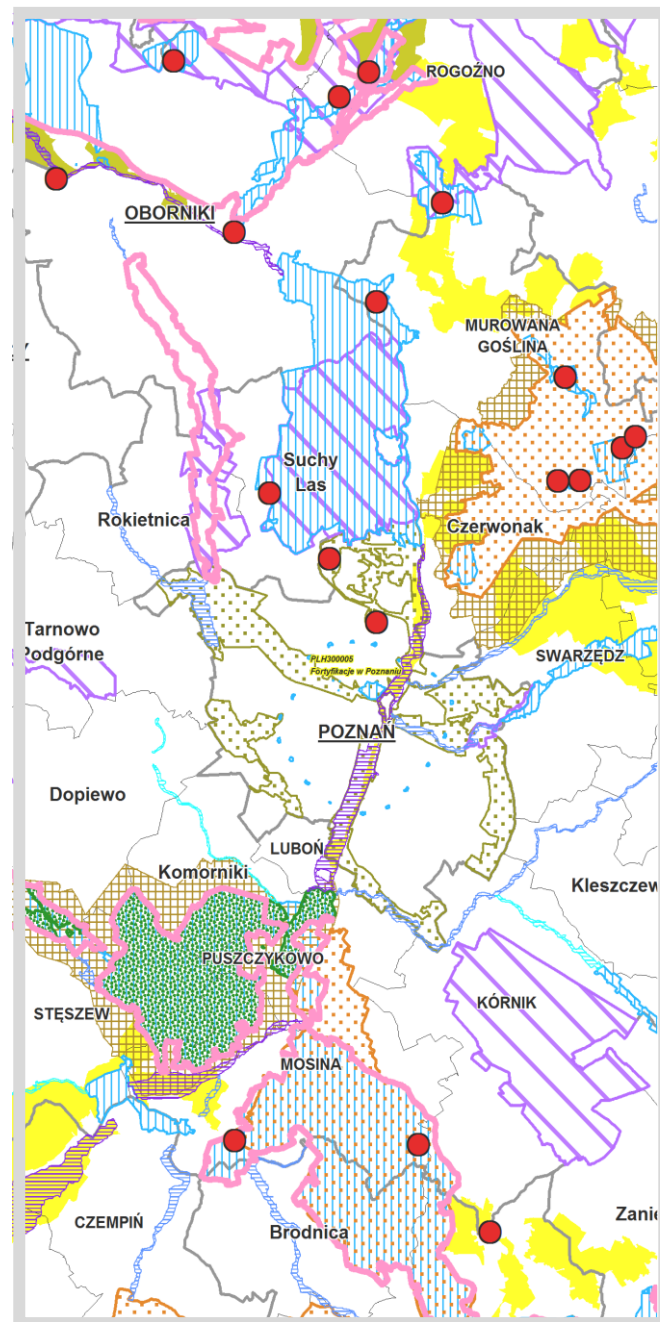
OCHRONA PRZYRODY

Występowanie szlaków migracyjnych

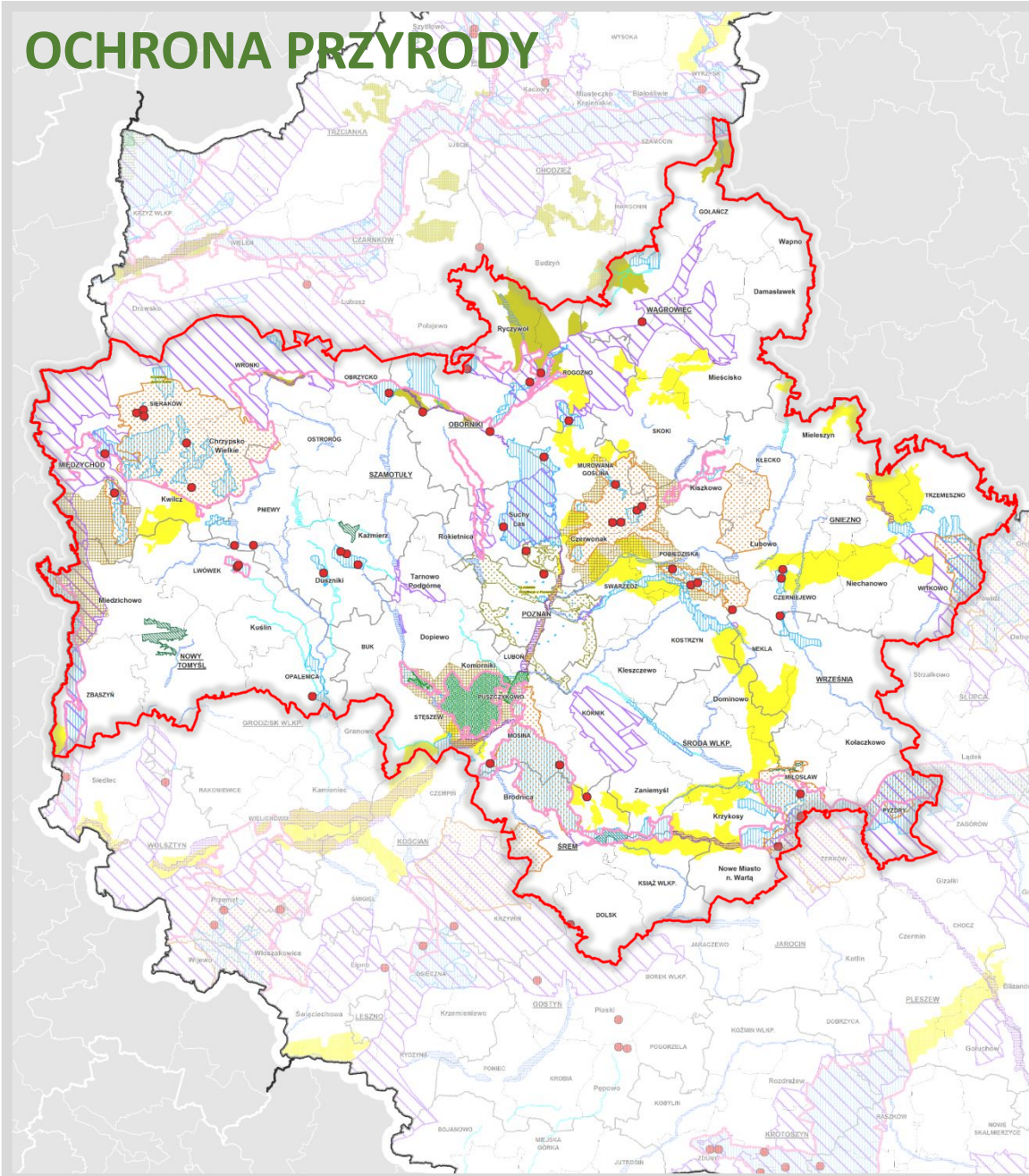
- **43 korytarze wzdłuż dolin rzek:** 4 o randze międzynarodowej i krajowej (Warta, Kanał Mosiński, Obra z kanałami obrzańskimi, Wełna) i 27 o randze regionalnej oraz 12 o randze ponadlokalnej
- **14 korytarzy lądowych o znaczeniu krajowym** łączące obszary cenne przyrodniczo

Zróżnicowanie przestrzenne obszarów o najwyższych walorach przyrodniczych

- **wysoki udział obszarów objętych ochroną prawną w ogólnej powierzchni obszaru** (park narodowy, rezerваты przyrody, parki krajobrazowe, obszary chronionego krajobrazu, obszary Natura 2000, zespoły przyrodniczo-krajobrazowe)
- **występowanie gmin o wysokim i najwyższym udziale form ochrony przyrody** (szczególnie w centralnej i północno-zachodniej części obszaru)
- **formy ochrony przyrody:** 1 park narodowy, 45 rezerwatów przyrody, 10 parków krajobrazowych, 18 obszarów chronionego krajobrazu, 40 obszarów Natura 2000, 4 zespoły przyrodniczo-krajobrazowe, pomniki przyrody, użytki ekologiczne

OCHRONA PRZYRODY

- PARKI NARODOWE
- REZERWATY PRZYRODY
- PARKI KRAJOBRAZOWE
- OTULINY PARKÓW NARODOWYCH I PARKÓW KRAJOBRAZOWYCH
- OBSZARY CHRONIONEGO KRAJOBRAZU
- OBSZARY NATURA 2000 - OBSZARY PTASIE
- OBSZARY NATURA 2000 - OBSZARY SIEDLISKOWE
- ZESPOŁY PRZYRODNICZO-KRAJOBRAZOWE
- STANOWISKO DOKUMENTACYJNE
- OBSZARY NATURA 2000 PROPONOWANE DO ZMIANY GRANIC

KORYTARZE EKOLOGICZNE KORYTARZE DOLIN RZECZNYCH

- MIĘDZYNARODOWE I KRAJOWE
- REGIONALNE
- PONADLOKALNE

KORYTARZE ŁĄDOWE

- MIĘDZYNARODOWE
- KRAJOWE

KLINY ZIELENI

- STRUKTURALNE KLINY ZIELENI MIASTA POZNAŃ

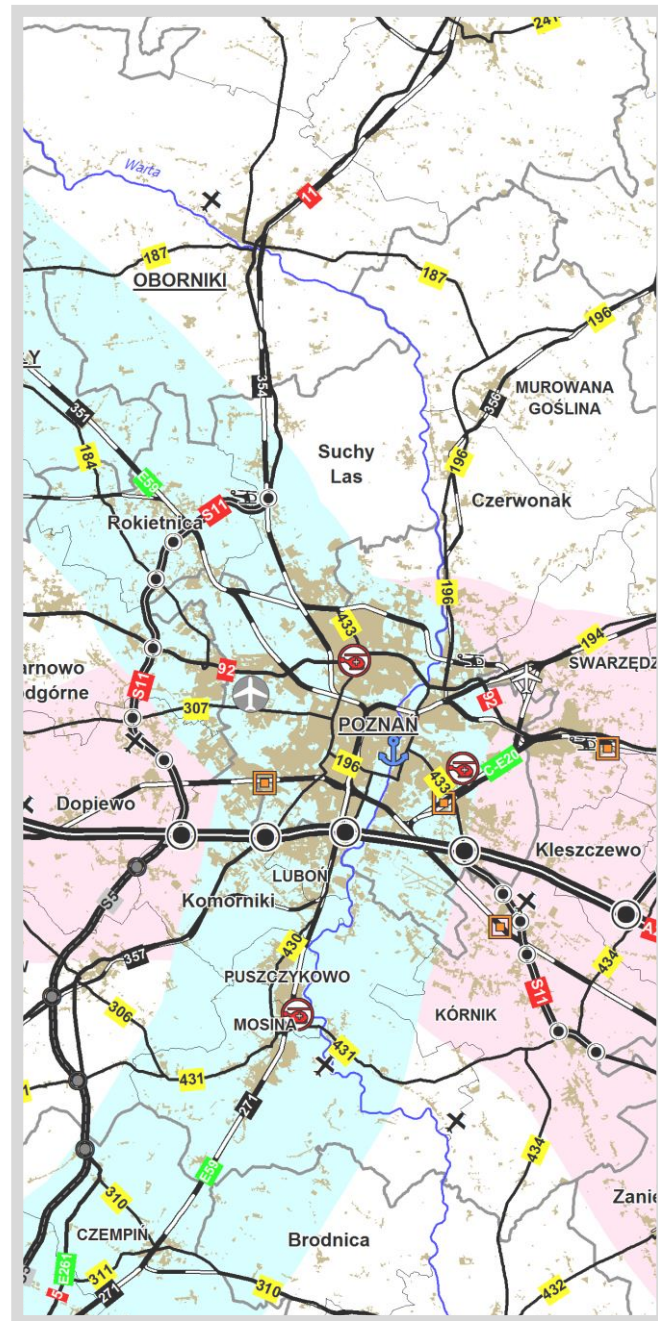
KOMUNIKACJA

Rozwinięta sieć drogowa

- podstawę sieci drogowej stanowią **drogi krajowe i wojewódzkie**
- podstawowe elementy sieci dróg krajowych: **odcinek autostrady A2, odcinki dróg ekspresowych: S5 i S11 oraz pozostałe drogi krajowe**, brak jednak spójnej sieci dróg ekspresowych istotnych w połączeniach krajowych i międzynarodowych
- niewystarczające dla potrzeb wzrastającego ruchu drogowego, zwłaszcza w obszarach zurbanizowanych, **realizacje obwodnic w ciągach dróg krajowych i wojewódzkich**
- **brak drogi ekspresowej S11** – negatywny wpływ na przepustowość sieci drogowej województwa, szczególnie na kierunku północ-południe

Ponadprzeciętne natężenie ruchu drogowego:

- **największe natężenie ruchu samochodowego na drogach krajowych w sąsiedztwie Poznania:** autostrada A2 (węzeł Poznań Zachód – węzeł Poznań Wschód), droga ekspresowa S11 (węzeł Poznań Krzesiny – węzeł Kórnik Północ), droga krajowa nr 92 (Tarnowo Podgórne – Poznań – Swarzędz) i droga krajowa nr 5 (Poznań – Komorniki)

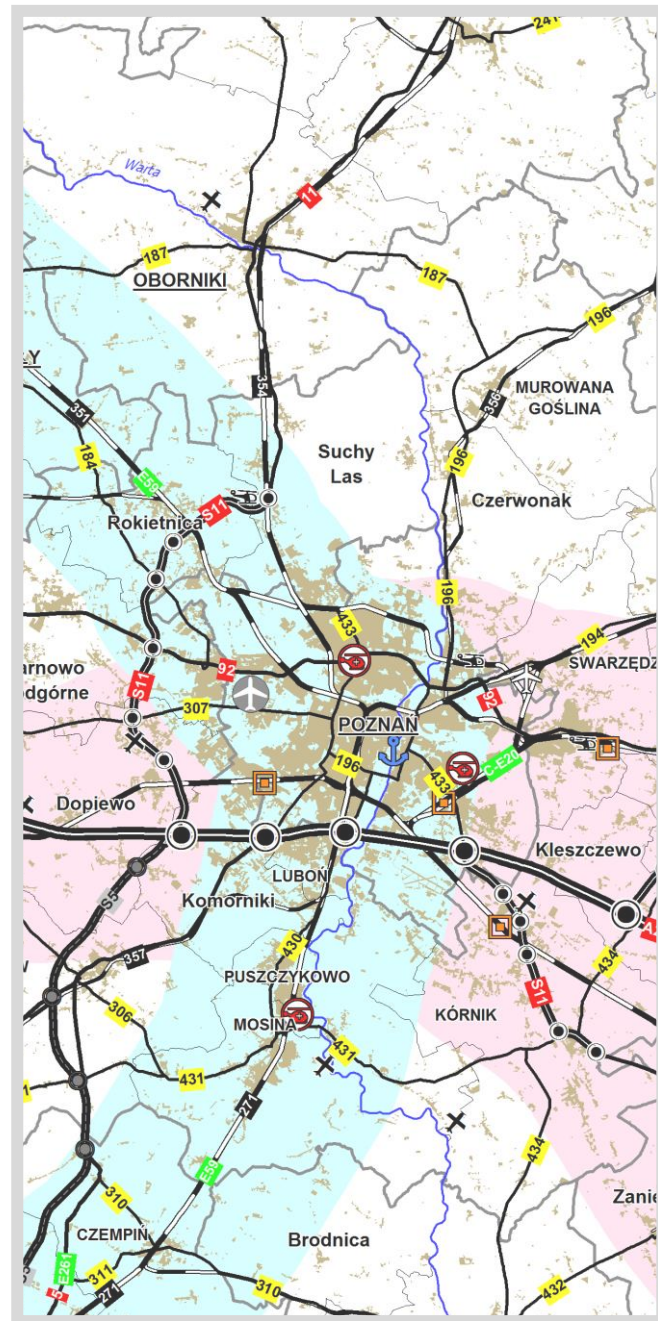
KOMUNIKACJA

Gęsta sieć szlaków kolejowych

- **linie o znaczeniu międzynarodowym:** linia kolejowa nr 3 (E20) Warszawa Zachodnia – Kunowice, linia kolejowa nr 351 (E59) Poznań Główny – Szczecin Główny, linia kolejowa nr 271 (E59) Wrocław Główny – Poznań Główny
- **systematyczna modernizacja wybranych odcinków linii kolejowych** służąca zwiększeniu przepustowości linii, poprawie dostępności kolei jako alternatywy dla innych rodzajów transportu oraz skracaniu czasu podróży i poprawie jakości przewozów
- **planowana jest budowa linii Kolei Dużych Prędkości** (aktualnie trwają prace przygotowawcze dla realizacji inwestycji na trasie Warszawa – Łódź – Poznań/Wrocław)

Rosnące znaczenie transportu kolejowego w przewozach pasażerskich

- **największe obciążenie ruchem pociągów pasażerskich:** linia kolejowa nr 3 (E20) na odcinku Poznań – Warszawa (powyżej 90 składów na dobę), linie kolejowe nr 351 (E59) na odcinku Szczecin – Poznań, nr 353 Poznań – Gniezno – Inowrocław oraz nr 3 (E20) na odcinku Poznań – Rzepin (od 60 do 80 pociągów) oraz linie kolejowe nr 271 (E59) na odcinku Poznań – Wrocław i nr 272 Poznań – Ostrów Wielkopolski – Kępno (od 40 do 60 pociągów)
- **sukcesywna poprawa jakości taboru kolejowego i zwiększanie częstotliwości połączeń o charakterze regionalnym** – modernizacja i zakup nowych składów realizowane w ostatnich latach wpływa na skrócenie czasu przejazdu i podniesienie komfortu podróżowania, co w połączeniu z rozkładem kursowania pociągów lepiej dostosowanym do relacji regionalnych, zwiększa konkurencyjność transportu kolejowego

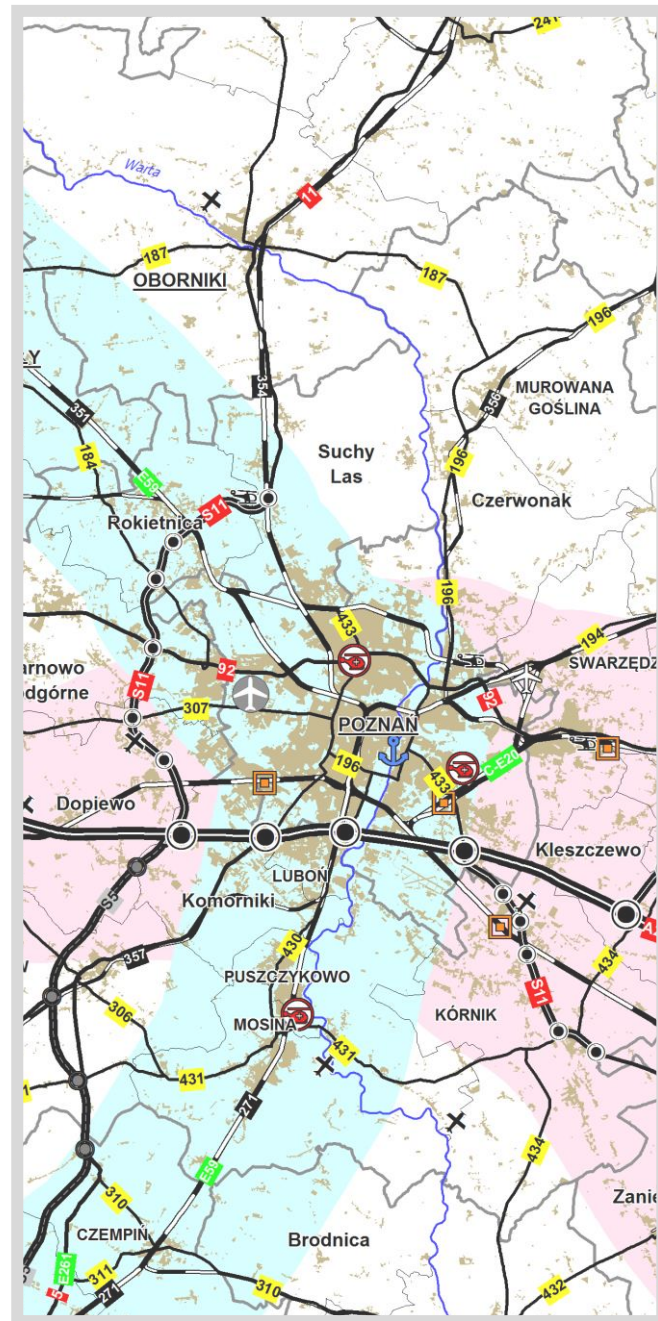
KOMUNIKACJA

Dysponowanie międzynarodowym portem lotniczym

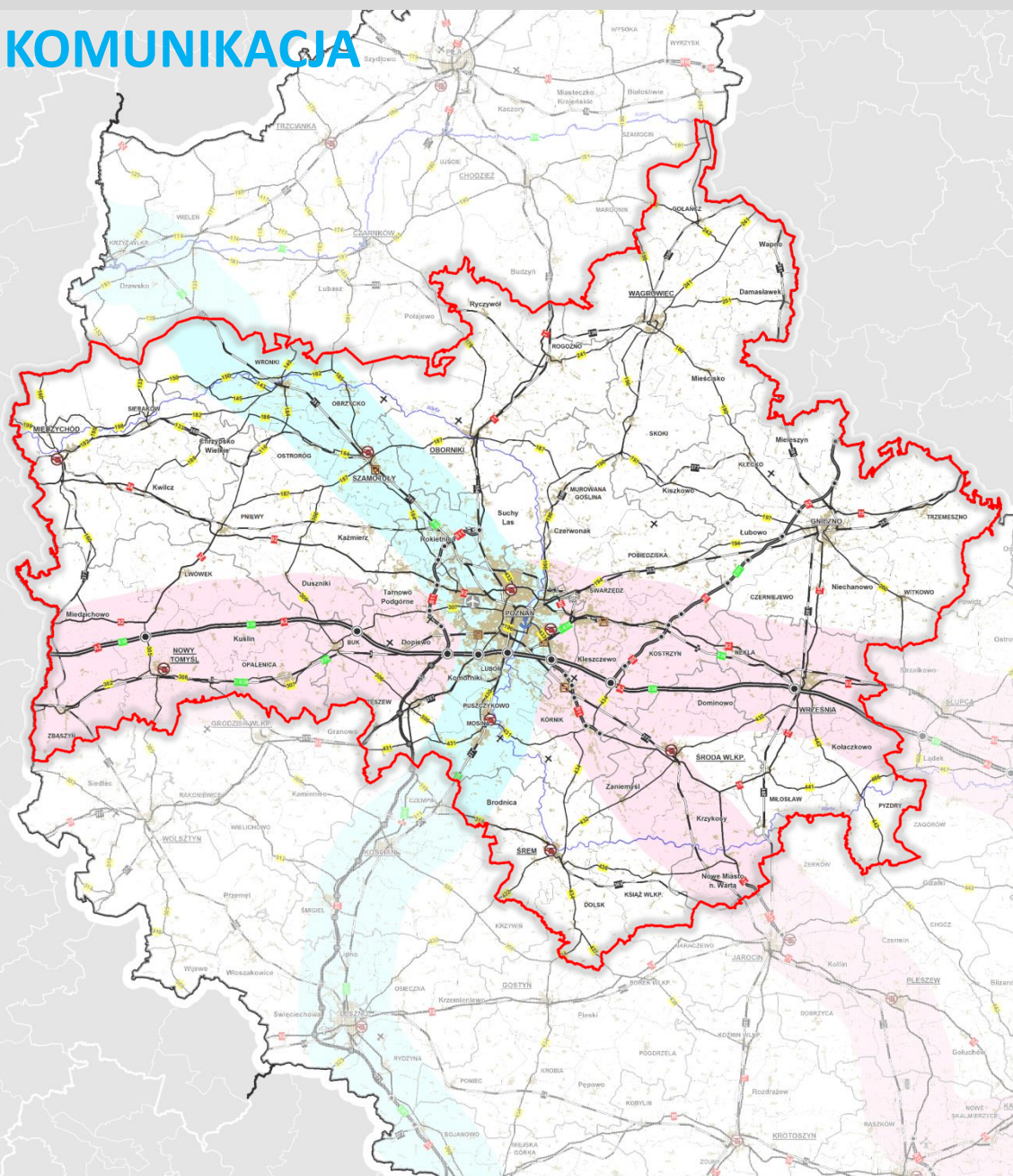
- **Port lotniczy Poznań-Ławica im. Henryka Wieniawskiego** – jedyne w Wielkopolsce lotnisko obsługujące ruch pasażerski i towarowy w relacjach krajowych i międzynarodowych o przepustowości na poziomie 3 mln pasażerów rocznie
- **lotnisko sportowe: Kobylnica k. Poznania**

Niewykorzystany potencjał transportowy śródlądowych dróg wodnych

- **system śródlądowych dróg wodnych:** Warta swobodnie płynąca (klasy Ia i Ib)
- **porty** w Poznaniu
- **Wielka Pętla Wielkopolska** – możliwość wykorzystania turystycznego i transportu towarowego

KOMUNIKACJA

DROGI KOŁOWE

- AUTOSTRADA
- DROGI EKSPRESOWE
- DROGI EKSPRESOWE W REALIZACJI
- DROGI KRAJOWE
- DROGI WOJEWÓDZKIE

LINIE KOLEJOWE

- MIĘDZYREGIONALNE LINIE KOLEJOWE
- REGIONALNE LINIE KOLEJOWE
- PONADLOKALNE LINIE KOLEJOWE
- WĄSKOTOROWE LINIE KOLEJOWE

TRANSPORT WODNY

- DROGI WODNE
- MIĘDZYNARODOWA DROGA WODNA
- PORTY

TRANSPORT LOTNICZY

- MIĘDZYNARODOWY PORT LOTNICZY POZNAŃ-LAWICA
- LOTNISKA SUBREGIONALNE
- ŁĄDOWNISKA SANITARNE
- ŁĄDOWNISKA SAMOLOTOWE
- ŁĄDOWNISKA ŚMIGŁOWCOWE

DZIAŁALNOŚĆ LOGISTYCZNA

- TERMINALE INTERMODALNE

TRANSEUROPEJSKA SIĘĆ TRANSPORTOWA TEN-T

- KORYTARZ BAŁTYK - ADRIATYK
- KORYTARZ MORZE PÓŁNOCNE - BAŁTYK

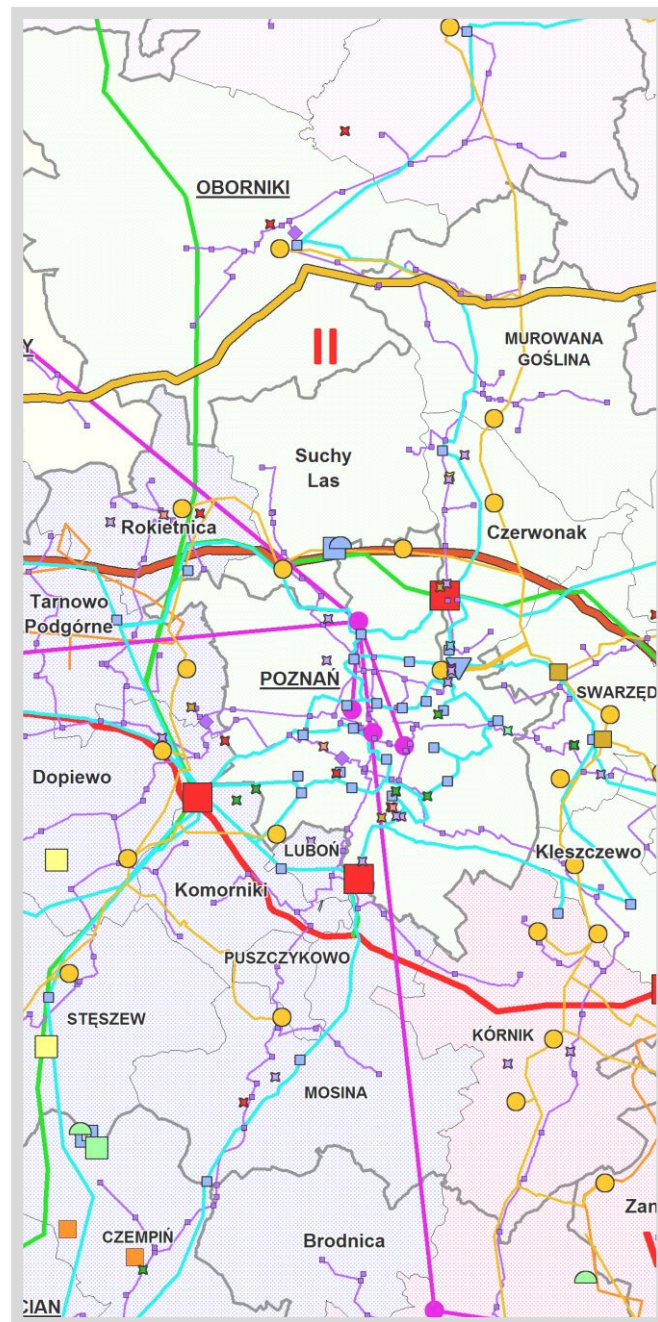
INFRASTRUKTURA TECHNICZNA

Wysoki stopień rozwoju sieci wodociągowej

- **wysoki udział ludności korzystającej z sieci wodociągowej** zaopatrywanej w wodę z ujęć komunalnych
- **kluczowe znaczenie Poznańskiego Systemu Wodociągowego (PSW)** – obsługuje 22,8% mieszkańców województwa (Poznań oraz częściowo okoliczne gminy), korzystając z 4 ujęć wody i 3 stacji uzdatniania wody zlokalizowanych w Poznaniu, Mosinie i Gruszczyń (gm. Swarzędz)
- **nierównomierne rozmieszczenie ujęć oraz deficyty wód podziemnych**

Zróżnicowany stopień rozwoju sieci kanalizacyjnej

- **niezadawalający udział ludności korzystającej z sieci kanalizacyjnej**
- **występowanie znacznych rezerw w przepustowości oczyszczalni ścieków** – spadek ilości odprowadzanych ścieków oraz niedoinwestowanie sieci kanalizacyjnej

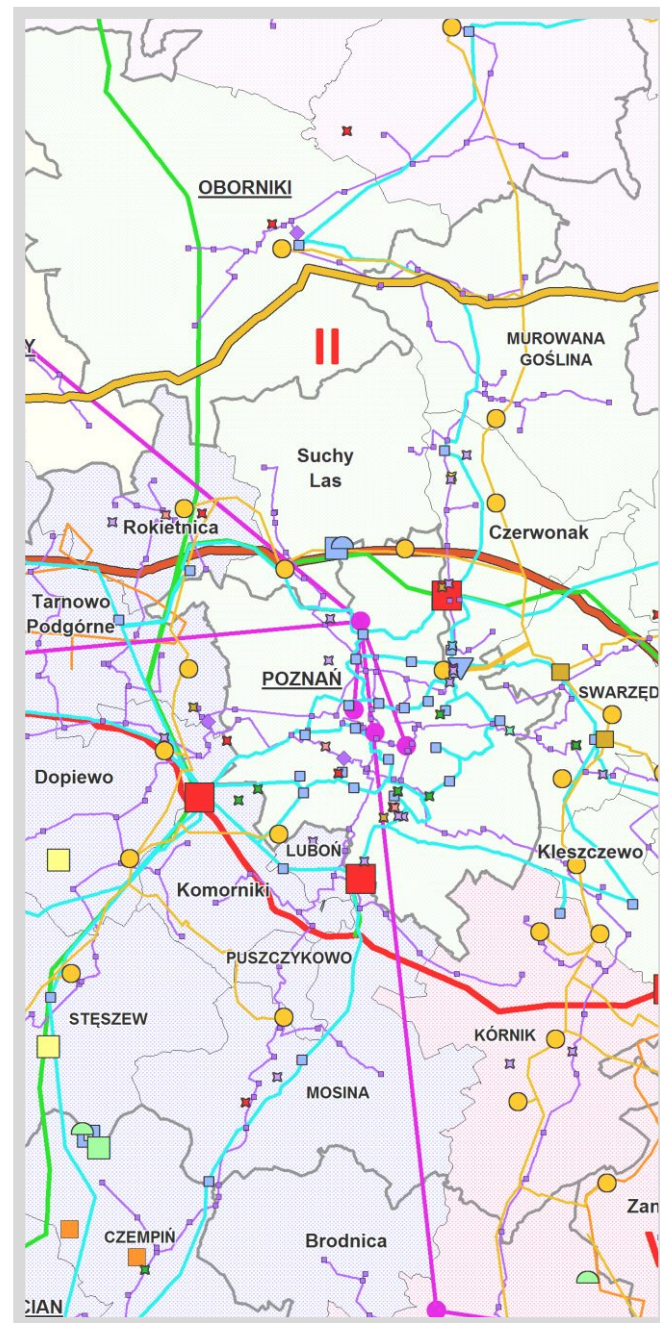
INFRASTRUKTURA TECHNICZNA

Rozwinięty system elektroenergetyczny

- **system elektroenergetyczny oparty na liniach elektroenergetycznych o napięciu 220 kV i 400 kV** – możliwość wyprowadzenia znacznej mocy elektrycznej z elektrowni: Dolna Odra, Turów, Bełchatów, Pątnów I, Pątnów II, Adamów i Konin
- **zróżnicowany wiek i zdolności przesyłowe** linii napowietrznych wysokiego napięcia i głównych punktów zasilania
- **duży stopień zużycia** część sieci średniego napięcia i stacji transformatorowych oraz sieci niskiego napięcia
- **elektrociepłownia Poznań – Karolin** o łącznej mocy wytwarzanej energii cieplnej 1212,5 MWt i mocy elektrycznej 283,5 MWe

Duża liczba instalacji do produkcji energii ze źródeł odnawialnych

- **dominujący udział elektrowni wiatrowych, fotowoltaicznych** oraz instalacji opartych na wykorzystaniu **biogazu i biomasy**
- **zróżnicowany potencjał dla produkcji energii ze źródeł odnawialnych** – najlepsze warunki środowiska do wykorzystania energii wiatrowej w środkowej części województwa, korzystne warunki do rozwoju energetyki geotermalnej charakteryzują niemalże cały region, ograniczone możliwości rozwoju energetyki wodnej
- **wykorzystanie wód geotermalnych w dwóch wodnych kompleksach rekreacyjno-sportowych** („Termy Maltańskie” w Poznaniu i „Tarnowskie Termy” w Tarnowie Podgórny)
- **Instalacja Termicznego Przekształcania Odpadów Komunalnych w Poznaniu** służąca przede wszystkim poprawie efektywności gospodarki odpadami, ale również dla produkcji energii elektrycznej i ciepłej

INFRASTRUKTURA TECHNICZNA

Rozbudowany system sieci gazowych

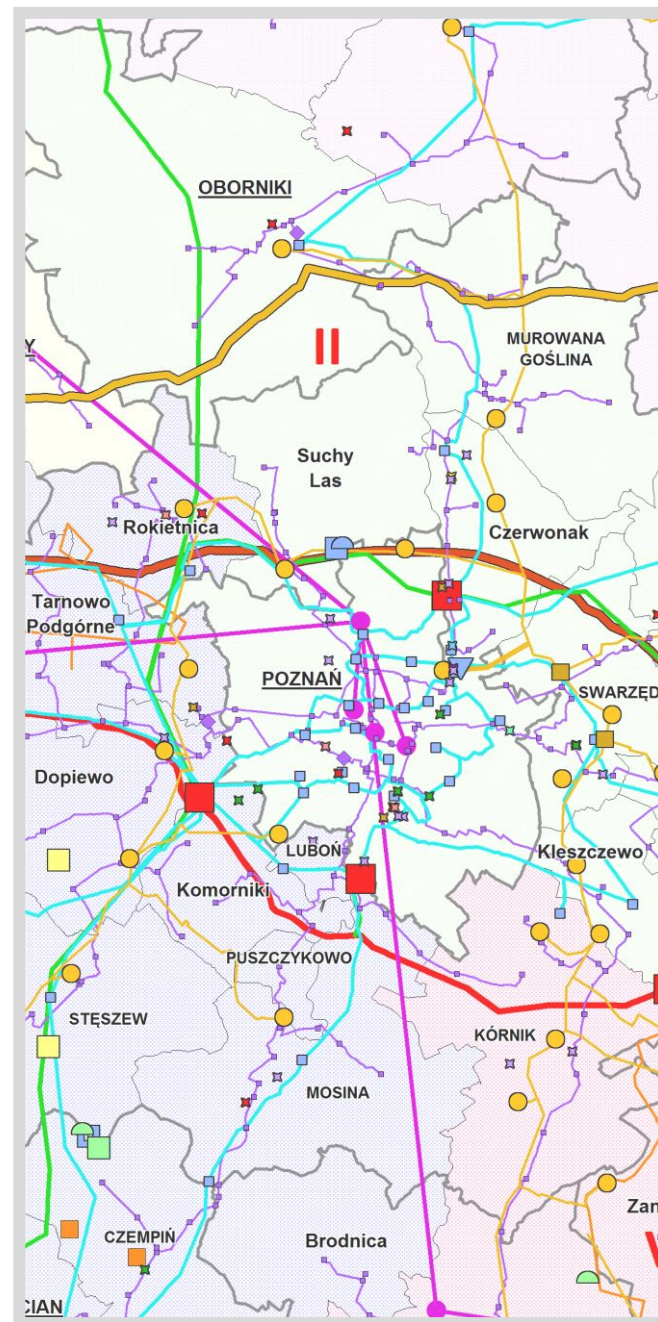
- **gazociąg tranzytowy wysokiego ciśnienia DN1400 „Jamał”** łączący Rosję z Europą Zachodnią

Elementy infrastruktury przesyłu paliw

- **ropociąg tranzytowy „Przyjaźń”** relacji Rosja – Niemcy – nie jest związany z gospodarką regionu.
- **rurociąg produktowy:** z Płocka do bazy paliw w Rejowcu Poznańskim

Powszechny dostęp do szerokopasmowego Internetu

- **Wielkopolska Sieć Szerokopasmowa** – 4 600 km sieć światłowodowej przebiegającej przez wszystkie gminy województwa wielkopolskiego z uwzględnieniem terenów, na których wcześniej nie znajdowała się nowoczesna infrastruktura telekomunikacyjna

INFRASTRUKTURA TECHNICZNA

SIĘĆ ELEKTROENERGETYCZNA

- STACJE ELEKTROENERGETYCZNE NAJWYŻSZYCH NAPIĘĆ
- GŁÓWNE PUNKTY ZASILANIA
- ELEKTROWNIE ZE STACJAMI NAJWYŻSZYCH NAPIĘĆ
- LINIE ELEKTROENERGETYCZNE 400 kV
- LINIE ELEKTROENERGETYCZNE 220 kV
- LINIE ELEKTROENERGETYCZNE 110 kV

SIĘĆ GAZOWA

- GAZOCIĄG TRANZYTOWY "JAMAŁ"
- GAZOCIĄGI WYSOKIEGO CIŚNIENIA
- GAZOCIĄGI WYSOKIEGO CIŚNIENIA (KOPALNIE)
- STACJE REDUKCYJNO-POMIAROWE PIERWSZEGO STOPNIA
- STACJE POMIAROWE
- ZBIORNIKI LNG
- ODZOTOWNIA
- ▼ PODZIEMNY MAGAZYN GAZU
- ◆ WĘZŁY PRZESYŁOWE
- ◆ TŁOCZNIA GAZU

ROPOCIĄGI

- ROPOCIĄG TRANZYTOWY "PRZYJAŻŃ"
- RUROCIĄGI PALIWOWE
- BAZY PALIW PŁYNNYCH

INSTALACJE REGIONALNE ORAZ ZASTĘPCZE

- ▽ INSTALACJA TERMICZNEGO PRZEKSZTAŁCANIA ODPADÓW KOMUNALNYCH
- SKŁADOWISKA ODPADÓW INNYCH NIŻ NIEBEZPIECZNE I OBOJĘTNE
- INSTALACJE MECHANICZNO-BIOLOGICZNEGO PRZETWARZANIA ZMIESZANYCH ODPADÓW KOMUNALNYCH
- INSTALACJE DO PRZETWARZANIA ODPADÓW ZIELONYCH I BIOODPADÓW
- SORTOWNIA ODPADÓW ZMIESZANYCH
- REGIONALNE INSTALACJE W REGIONACH GOSPODARKI ODPADAMI KOMUNALNE
- INSTALACJE ZASTĘPCZE W REGIONACH GOSPODARKI ODPADAMI
- PLANOWANE REGIONALNE INSTALACJE W POSZCZEGÓLNYCH REGIONACH GOSPODARKI ODPADAMI KOMUNALNYMI

INSTALACJE W TRAKCIE REALIZACJI

- STACJA DEMONTAŻU POJAZDÓW SAMOCHODOWYCH
- INSTALACJA DO PRZETWARZANIA ZSEE
- INSTALACJA DO PRZETWARZANIA ZUŻYTYCH OPON
- INSTALACJA DO PRZETWARZANIA PAPIERU
- INSTALACJA DO RECYKLINGU SZKŁA
- INSTALACJA DO ODZYSKU I RECYKLINGU METALI
- INSTALACJA DO PRZETWARZANIA OSADÓW ŚCIEKOWYCH
- INSTALACJA DO ODZYSKU I RECYKLINGU ODPADÓW BUDOWLANYCH I REMONTOWYCH
- INSTALACJA DO SPALANIA I WSPÓLSPALANIA ODPADÓW PRZEMYSŁOWYCH
- SKŁADOWISKA ODPADÓW PRZEMYSŁOWYCH

REGIONY GOSPODAROWANIA ODPADAMI KOMUNALNYMI

I REGION I	VI REGION VI
II REGION II	VII REGION VII
III REGION III	VIII REGION VIII
IV REGION IV	IX REGION IX
V REGION V	X REGION X
- GMINY NALEŻĄCE DO RGOK W WOJ. ŁÓDZKIM

SIĘĆ SZEROKOPASMOWA

- SIĘĆ ŚWIATŁOWODOWA
- WĘZŁY SZKIELETOWE
- WĘZŁY DYSTRYBUCYJNE

SIĘĆ TELERADIOWA

- OBIEKTY ŁĄCZNOŚCI RADIOWO-TELEWIZYJNEJ
- PASY ŁĄCZNOŚCI RADIOWO-TELEWIZYJNEJ

DZIEDZICTWO KULTUROWE

Wysoka wartość kulturowa obiektów zabytkowych

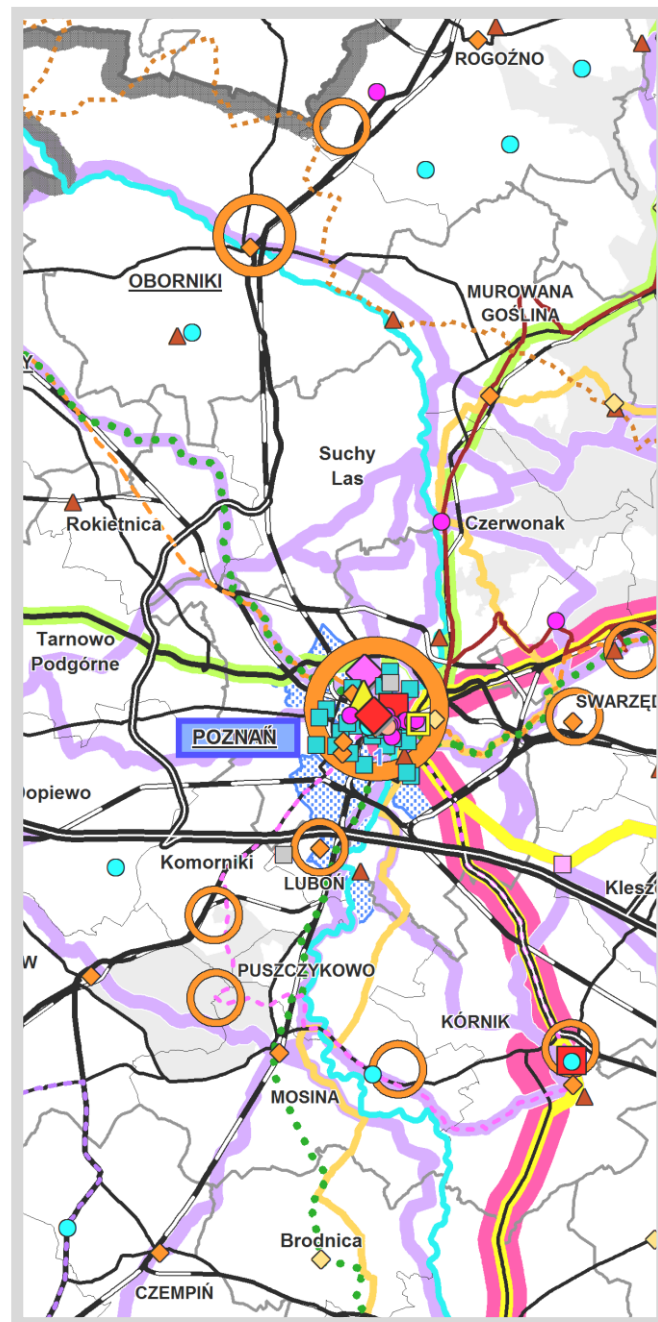
- **liczne obszary i obiekty zabytkowe**, w tym uznane za najbardziej wartościowe w skali kraju i Europy: **Wzgórze Lecha w Gnieźnie** - wpisane na Listę Dziedzictwa Europejskiego oraz **4 Pomniki Historii** (Poznań, Gniezno, Wyspa – Ostrów Lednicki, Kórnik)
- **duża liczba obiektów i obszarów ujętych w rejestrze zabytków**, w tym układów przestrzennych miast i byłych miast, kościołów i klasztorów, cmentarzy i obiektów rezydencjonalnych
- **szeroki katalog obiektów nieruchomych w wojewódzkiej ewidencji zabytków oraz obiektów archeologicznych w rejestrze zabytków**, w tym przede wszystkim grodów i cmentarzysk

Gęsta sieć szlaków kulturowych

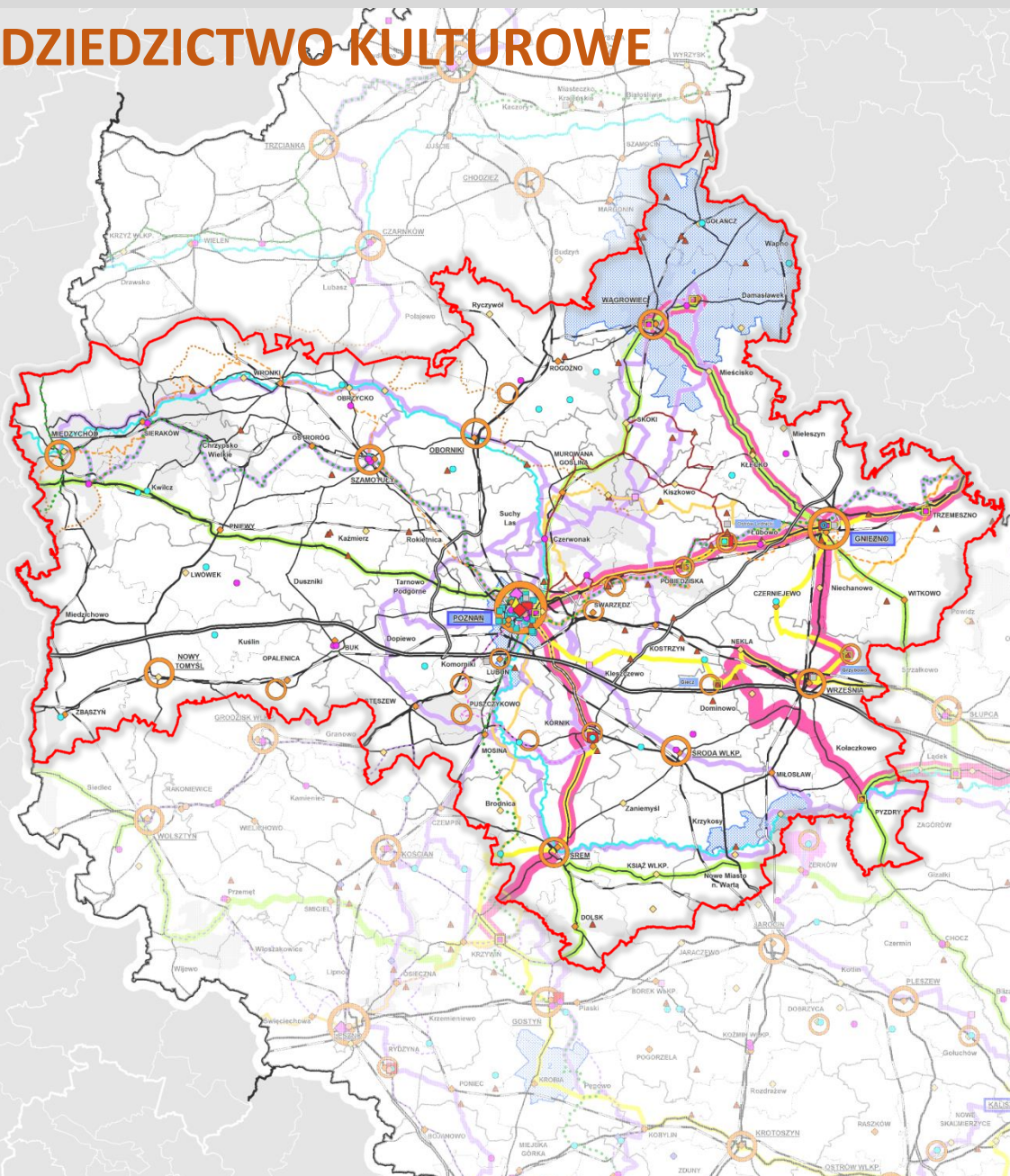
- **szlaki o znaczeniu międzynarodowym** (Droga św. Jakuba, Europejski Szlak Cysterski, Europejski Szlak Romański)
- **szlaki o znaczeniu krajowym** (unikatowy w skali kraju Szlak Piastowski, Trakt Królewsko-Cesarski w Poznaniu realizowany jako narodowy produkt turystyki kulturowej, Szlak Bursztynowy)
- **szlaki o znaczeniu regionalnym**

Duże znaczenie obiektów kultu religijnego:

- szereg **sanktuariów** istotnych dla kształtowania tożsamości regionalnej Wielkopolan, m.in. w Gnieźnie, Poznaniu, Tulcach, Szamotułach,
- spotkania młodzieży chrześcijańskiej w miejscowości **Pola Lednickie** gromadzące co roku nawet do 100 tys. osób

DZIEDZICTWO KULTUROWE

KULTURA

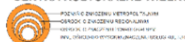
GŁÓWNY OBSZAR KULTUROTWÓRCZY

- STRATEGICZNE PASMO KULTUR - SZLAK PIASTOWSKI
- GŁÓWNE PUNKTY WĘZŁOWE PASMA KULTUROWEGO
- PIERWSZE STOLICE WczesnoPiastowskiej POLSKI
- OBIEKTY ZWIĄZANE ZE SZLAKIEM PIASTOWSKIM

DOBRA KULTURY MATERIALNEJ I NIEMATERIALNEJ

- POMNIKI HISTORII
- POMNIK ZAGŁADY
- MICKIEWICZOWSKI PARK KULTUROWY
- ZNAK DZIEDZICTWA EUROPEJSKIEGO
- HISTORYCZNE UKŁADY PRZESTRZENNE UJĘTE W REJESTRZE ZABYTKÓW
- HISTORYCZNE UKŁADY PRZESTRZENNE UJĘTE W REJESTRZE ZABYTKÓW
- STANOWISKA ARCHEOLOGICZNE O WŁASNEJ FORMIE KRAJOBRAZOWEJ
- OBIEKTY ZABYTKOWE (OBIEKTY SAKRALNE)
- OBIEKTY ZABYTKOWE (OBIEKTY REZYDENCJONALNE)
- OBIEKTY ZABYTKOWE (OBIEKTY UŻYTECZNOŚCI PUBLICZNEJ)
- MIEJSCA PAMIĘCI NARODOWEJ
- SANKTUARIA I MIEJSCA SPOTKANIA RELIGIANYCH
- DOBRA KULTURY WSPÓŁCZESNEJ
- OBSZARY O ZACHOWANYCH WARTOŚCIACH KULTURY LUDOWEJ

CENTRA KULTURALNE WIELKOPOLSKI

TURYSTYKA I REKREACJA

OBSZARY WIZERUNKOWE ROZWOJU TURYSTYKI

- POZNAN
- SZLAK PIASTOWSKI
- WIELKA PĘTLA WIELKOPOLSKI
- WIELKOPOLSKI SYSTEM SZLAKÓW ROWEROWYCH

TURYSTYKA KULTUROWA

MIEDZYNARODOWE I KRAJOWE SZLAKI DZIEDZICTWA

- SZLAK CYSTERSKI
- EUROPEJSKI SZLAK ROMAŃSKI
- DROGA ŚW. JAKUBA
- SZLAK BURSZTYNOWY
- TRAKT KRÓLEWSKO-CESARSKI W POZNANIU

REGIONALNE SZLAKI DZIEDZICTWA

- TRASA KÓRNICKA
- SZLAK WIATRACZYŃ
- SZLAK KOŚCIOŁÓW DREWNIANYCH WOKÓŁ PUŚCZY ZIELONKI
- PODZIEMNA TRASA KOPALNI SOLI W KŁODAWIE

TURYSTYKA KWALIFIKOWANA, WYPOCZYNKOWA I BIZNESOWA

- OBSZARY O WYSOKIM STOPNIU ATRAKCYJNOŚCI ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO DLA ROZWOJU TURYSTYKI I REKREACJI
- MIEJSCOWOŚCI O WYSOKIM POTENCJALE DLA ROZWOJU TURYSTYKI BIZNESOWEJ

MIEDZYNARODOWE I KRAJOWE SZLAKI TURYSTYKI AKTYWNEJ

- ROWEROWE
- PIESZE
- KONNE
- KAJAKOWE

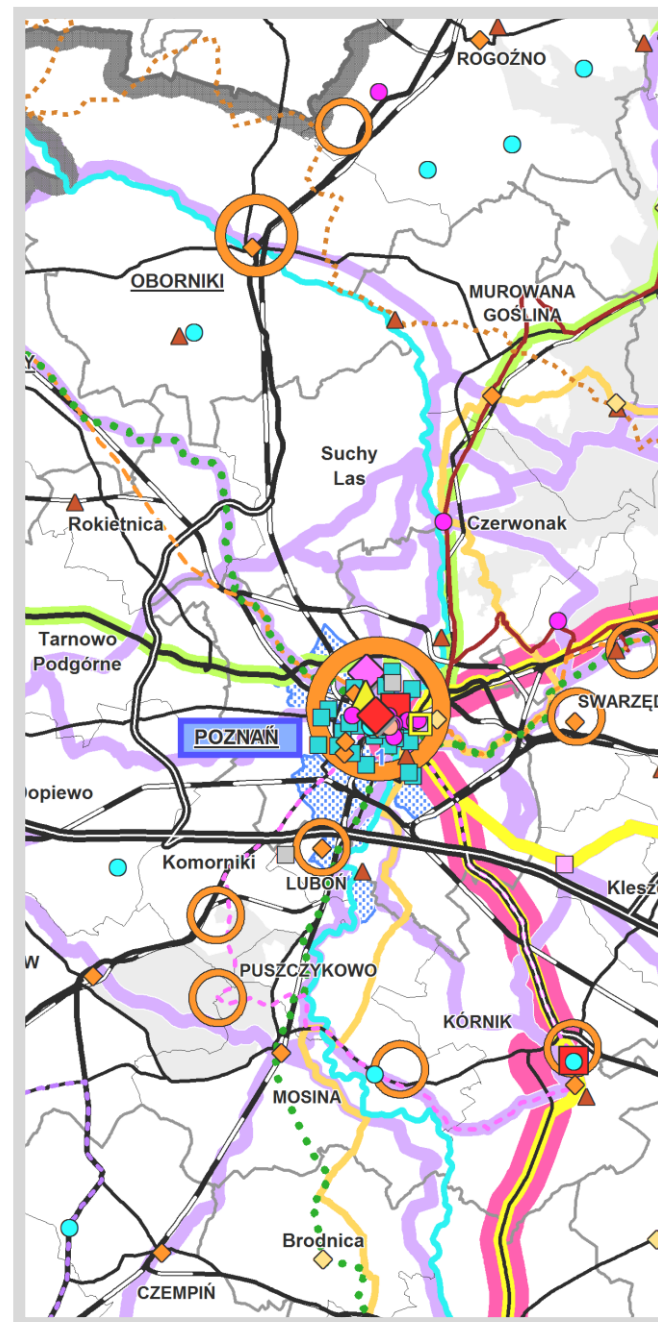
DZIEDZICTWO KULTUROWE

Szeroki zakres instytucjonalnej działalności kulturalnej

- **instytucje kultury o znaczeniu krajowym:** Muzeum Narodowe w Poznaniu z oddziałem w Rogalinie, Muzeum Narodowe Rolnictwa i Przemysłu Rolno-Spożywczego w Szreniawie, Polska Akademia Nauk – Biblioteka Kórnicka, Narodowy Instytut Dziedzictwa – oddział terenowy w Poznaniu
- **instytucje kultury o znaczeniu regionalnym i ponadregionalnym:** Centrum Kultury Zamek w Poznaniu, muzea i skanseny, biblioteki, teatry, filharmonia, galerie sztuki i archiwa państwowe

Zróżnicowane walory krajobrazowe

- **krajobraz zurbanizowany** – tereny miast, na które składają się m.in: założenia urbanistyczne, obszary zabudowy mieszkaniowej, centra handlowe i składowo-magazynowe, kompleksy przemysłowe oraz tereny sportowo-rekreacyjne (Poznań, Kalisz, Rydzyna, Zduny, Grodzisk Wielkopolski, Rawicz, Leszno, Gniezno)
- **krajobraz leśny** – kompleksy zbiorowisk różnych postaci borów, dąbrów, buczyn, grądów, łęgów i olsów z enklawami przestrzeni otwartej w postaci pól uprawnych, łąk i nieużytków oraz niewielkich jednostek osadniczych (Puszcza Notecka)
- **krajobraz wiejski** – tereny wykorzystywane rolniczo z przewagą mozaikowo rozmieszczonych użytków rolnych oraz siecią osadniczą o charakterze wiejskim (kościół, drewniane wiatraki, założenia pałacowo- i dworsko-parkowe), a także rozłogi pól z zadrzewieniami śródpolnymi
- **krajobraz łąkowy** – tereny przyrzeczne wraz ze starorzeczami, smugami i obniżeniami zalewowymi ale także niewielkie wzniesienia wydmy (doliny największych rzek region)

ROLNICTWO

Występowanie rejonów o ponadprzeciętnych warunkach dla rozwoju rolnictwa

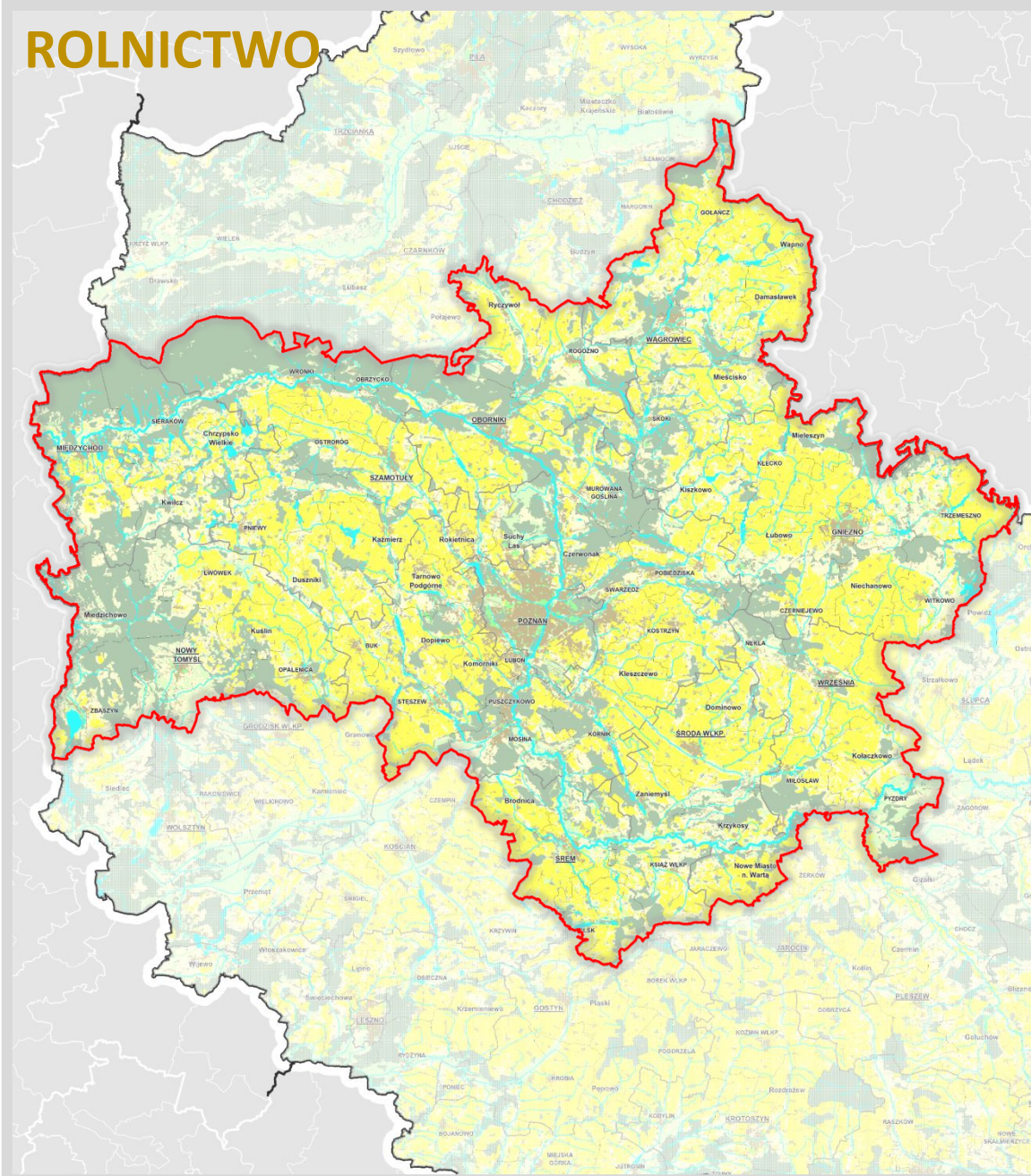
- **średnia w skali kraju jakość i zasobność gleb** gruntów ornych i sadów wynikająca z różnorodności gruntów pod względem bonitacji
- **występowanie rejonów o ponadprzeciętnych warunkach dla rozwoju rolnictwa** po zachodniej i wschodniej stronie Poznania
- dominujący udział **gleb średniej jakości i gleb niskourodzajnych**

Zagrożenia związane z działalnością rolniczą

- **szacunkowa obsada zwierząt powyżej 2 DJP na 1 ha** użytków rolnych w gminach
- **ponadnormatywne stosowanie nawozów naturalnych w produkcji rolniczej lub niewłaściwe ich przechowywanie** – problem dotyczyć może przede wszystkim gmin o szacunkowej obsadzie zwierząt powyżej 2 DJP na 1 ha użytków rolnych
- **potencjalne zagrożenia związane z funkcjonowaniem ferm trzody chlewnej, bydła i drobiu**

ROLNICTWO

UŻYTKOWANIE GRUNTÓW

- OBSZARY O NAJWYŻSZEJ WARTOŚCI DLA PRODUKCJI ROLNICZEJ (KOMPLEKSY ROLNICZEJ PRZYDATNOŚCI GRUNTÓW ORNYCH 1-5 i 8)
- POZOSTAŁE OBSZARY PRODUKCJI ROLNICZEJ (KOMPLEKSY ROLNICZEJ PRZYDATNOŚCI GRUNTÓW ORNYCH 6,7,9)
- ŁĄKI
- LASY
- WODY PŁYNĄCE I STOJĄCE
- TERENY ZAINWESTOWANE
- ZIELEŃ URZĄDZONA

BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE

Występowanie wojskowych terenów zamkniętych i ich stref ochronnych

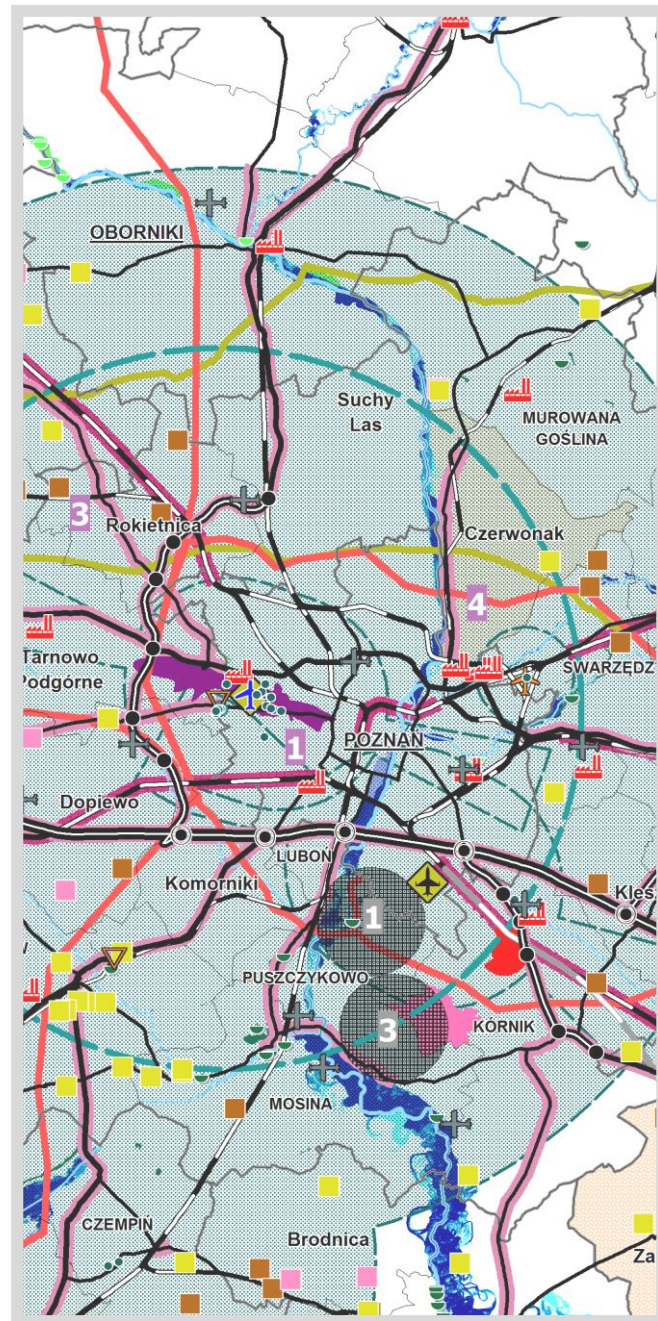
- **występowanie kompleksów wojskowych** Ministerstwa Obrony Narodowej
- **ograniczenia w zainwestowaniu** wokół wybranych kompleksów wojskowych
- **przestrzeń operacyjna do awaryjnego zrzutu podwieszeń samolotów** Poznań-Krzesiny

Występowanie obiektów lotnictwa wojskowego

- **Lotnisko wojskowe Poznań-Krzesiny i Powidz**
- **powierzchnie ograniczające lotnisk** lotnictwa państwowego dla samolotów klasy I
- **obszary ograniczonego użytkowania** dla lotnisk wojskowych Poznań-Krzesiny i Powidz

Obszary ograniczonego użytkowania dla obiektów cywilnych

- **3 obszary ograniczonego użytkowania** (lotnisko Poznań-Ławica, droga wojewódzka nr 184 Pamiątkowo – Przeźmierowo i droga wojewódzka nr 196 w Czerwonaku)
- **ograniczenia związane z wyznaczonymi powierzchniami ograniczającymi wysokość zabudowy i obiektów naturalnych wokół lotnisk i lotniczych urządzeń naziemnych oraz strefą ograniczonego zainwestowania od radaru meteorologicznego w Wysogotowie**
- **występowanie kolejowych terenów zamkniętych**

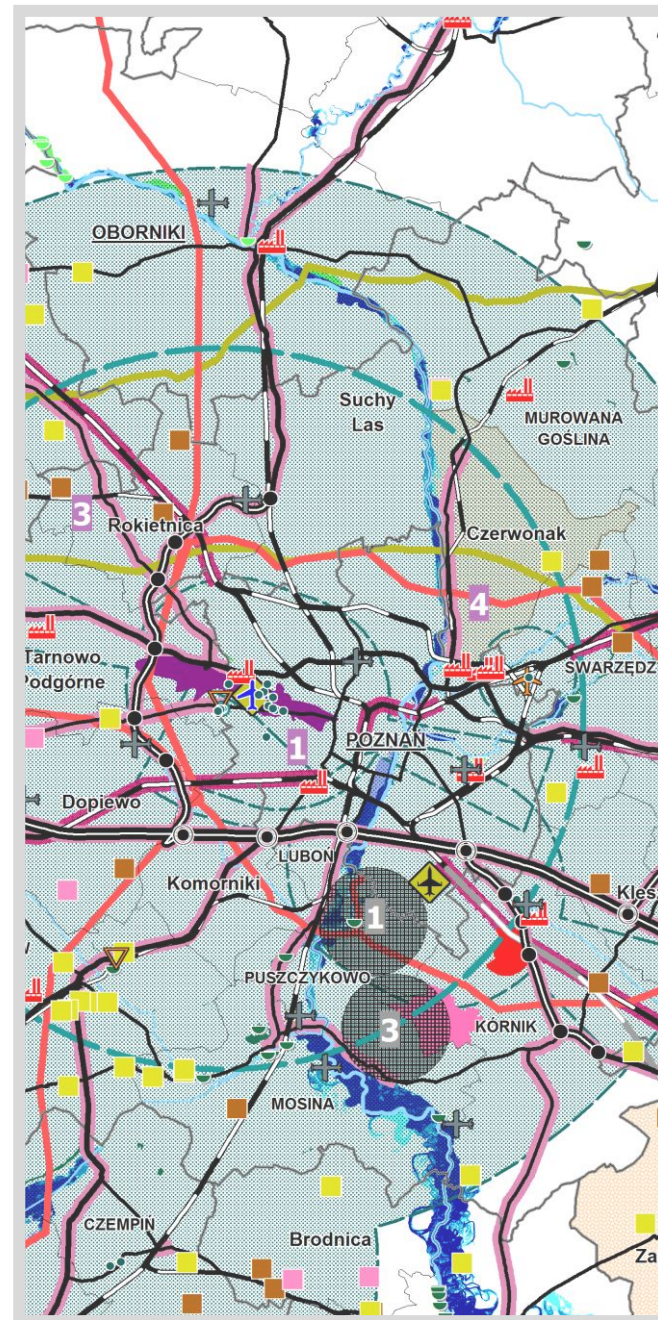
BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE

Zagrożenie i ryzyko powodziowe

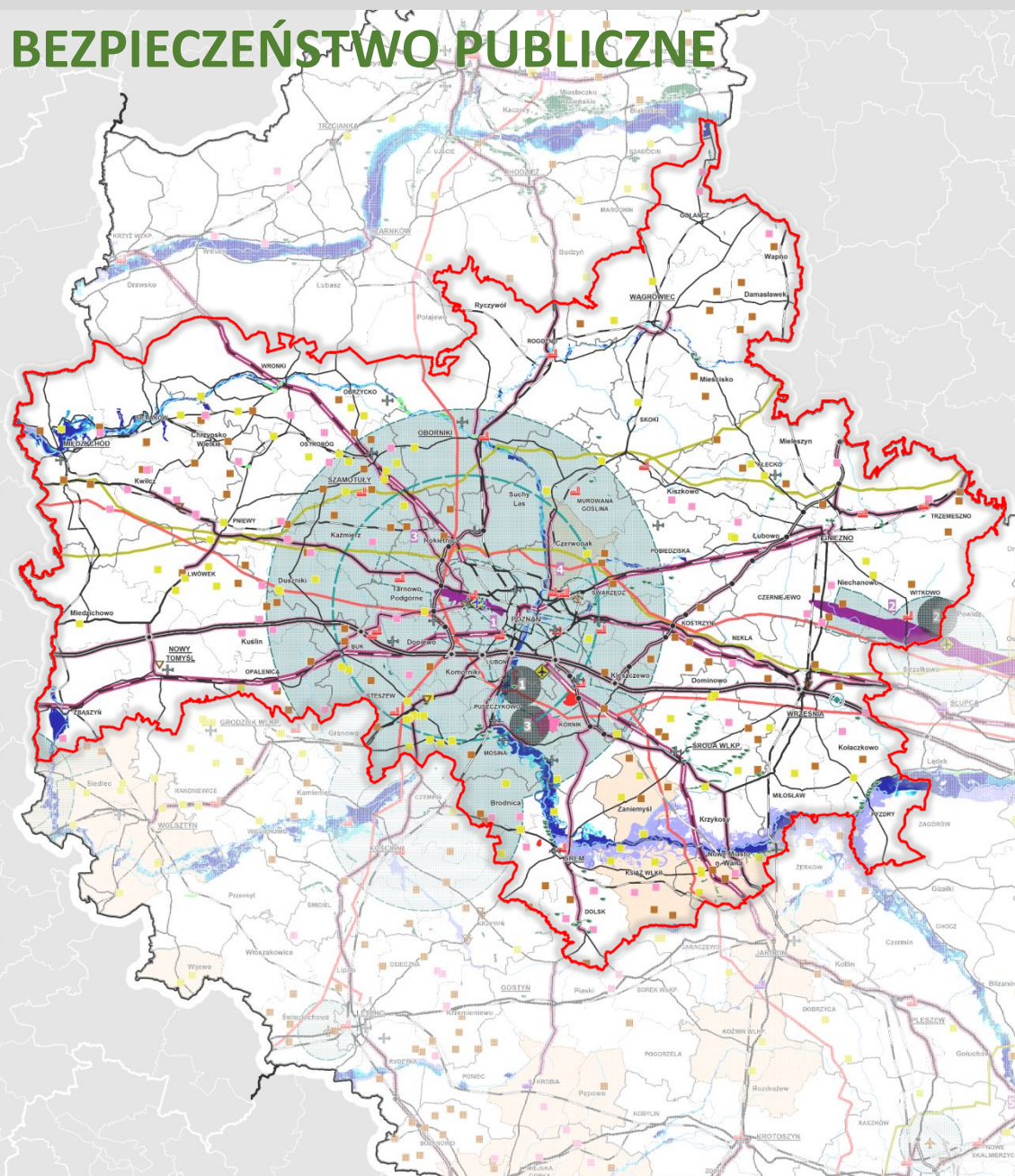
- wyznaczone **obszary narażone na niebezpieczeństwo powodzi** dla części rzek województwa – znaczące ryzyko powodzi lub jest prawdopodobne wystąpienie znaczącego ryzyka powodzi
- **system ochrony przeciwpowodziowej** – wały przeciwpowodziowe, budowle hydrotechniczne, zbiorniki wodne, poldery przepływowe i kanały ulgi
- możliwość wystąpienia powodzi w województwie wielkopolskim dotyczy **stosunkowo niewielkich obszarów**, zaś skala tego zjawiska przeważnie **nie przybiera wymiarów klęski żywiołowej**

Ruchy masowe ziemi

- występowanie **zewidencjonowanych terenów zagrożonych ruchami masowymi ziemi i osuwisk**, głównie w obrębie krawędzi wysoczyzn i dolin rzecznych

BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE

STREFY I OBSZARY OGRANICZEŃ OD OBIEKTÓW WOJSKOWYCH I CYWILNYCH

- STREFY OCHRONNE OD WOJSKOWYCH TERENÓW ZAMKNIĘTYCH:**
 - BORÓWIEC
 - SREM
- STREFY OGRANICZONEGO ZAINWESTOWANIA W PROMIENIU 3 KM OD WOJSKOWYCH TERENÓW ZAMKNIĘTYCH:**
 - BABKI
 - RUCHOCINEK
 - ROGALIN
- PRZESTRZEŃ OPERACYJNA I STREFA BUFOROWA DLA LOTNISKA POZNAŃ - KRZESINY**
- OBSZARY OGRANICZONEGO UŻYTKOWANIA:**
 - DLA LOTNISKA POZNAŃ - ŁAWICA W POZNANIU
 - DLA LOTNISKA WOJSKOWEGO POWIDZ
 - DLA DROGI WOJEWÓDZKIEJ NR 184
 - DLA ODCINKA DROGI WOJEWÓDZKIEJ NR 196
 - PRZY NAPIĘTRZNEJ LINII ELEKTROENERGETYCZNEJ WYSOKIEGO NAPIĘCIA 110 kV
- OBSZARY OGRANICZENIA WYSOKOŚCI ZABUDOWY WOKÓŁ LOTNISK I LOTNICZYCH URZĄDZEŃ NAZIEMNYCH**
- LOTNICZE URZĄDZENIA NAZIEMNE**
- STREFA OGRANICZONEGO ZAINWESTOWANIA OD RADARU METEOROLOGICZNEGO W WYSOKOŚCI**

OBSZARY ZAGROŻENIA POWODZIOWEGO

- RAZ NA 500 LAT
- RAZ NA 100 LAT
- RAZ NA 10 LAT
- W PRZYPADKU ZNISZCZENIA LUB USZKODZENIA WAŁU PRZECIWPOWODZIOWEGO

TERENY ZAGROŻONE RUCHAMI MASOWYMI ZIEMI

WG REJESTRU POWIATÓW	WG MAP ARCHIWALNYCH
OSUWISKA	OSUWISKA
TERENY ZAGROŻONE RUCHAMI MASOWYMI ZIEMI	TERENY ZAGROŻONE RUCHAMI MASOWYMI ZIEMI

OBSZARY MOŻLIWYCH WPŁYWÓW DZIAŁALNOŚCI GÓRNICZEJ

- TERENY GÓRNICZE EKSPLOATACJI WĘGLA BRUNATNEGO

KLIMAT AKUSTYCZNY

- PKT O SZCZEGÓLNIE DRASTYCZNEJ DEGRADACJI KLIMATU AKUSTYCZNEGO
- ODCINKI DRÓG I LINII KOLEJOWYCH O POTENCJALNIE PONADNORMATYWNYM ODDZIAŁYWANIU AKUSTYCZNYM
- LOTNISKA O ISTOTNYCH UCIAŁIWOŚCIACH AKUSTYCZNYCH

OBSZARY WYMAGAJĄCE ZAPOBIEGANIA POWAŻNYM AWARIOM ORAZ INNYCH ZJAWISK MAJĄCYCH NEGATYWNY WPŁYW NA ŚRODOWISKO

- NAPOWIETRZNA INFRASTRUKTURA TECHNICZNA
- O POTENCJALNYM ODDZIAŁYWANIU Pól ELEKTROMAGNETYCZNYCH
- PODZIEMNA INFRASTRUKTURA TECHNICZNA
- O POTENCJALNEJ MOŻLIWOŚCI WYSTĄPIENIA POWAŻNYCH AWARI
- ZAKŁADY O ZWIĘKSZONYM I DUŻYM RYZYKU WYSTĄPIENIA AWARII

OBSZARY WYMAGAJĄCE OGRANICZANIA NEGATYWNEGO WPŁYWU PRODUKCJI ZWIERZĘCEJ NA ŚRODOWISKO

- ZAKŁADY UTYLIZACJI ODPADÓW POZWIERZĘCYCH
- GMINY O PONADNORMATYWNEJ SZACUNKOWEJ OBSADZIE ZWIERZĄT
- INTENSYWNY CHÓW LUB HODOWLA BYDŁA
- INTENSYWNY CHÓW LUB HODOWLA TRZODY CHLEWNEJ
- INTENSYWNY CHÓW LUB HODOWLA DROBIE

OZNACZENIA OGÓLNE

- WODY POWIERZCHNIOWE
- AUTOSTRADA A2
- DROGI EKSPRESOWE
- DROGI KRAJOWE
- DROGI WOJEWÓDZKIE
- LINIE KOLEJOWE MIĘDZYREGIONALNE I REGIONALNE
- LINIE KOLEJOWE POZOSTAŁE
- LOTNISKA WOJSKOWE
- LOTNISKA CYWILNE
- LOTNISKA SUBREGIONALNE
- ŁĄDOWISKA
- DROGOWY ODCINEK LOTNISKOWY (DOL)

GŁÓWNE PROBLEMY KSZTAŁTOWANIA PRZESTRZENI WIELKOPOLSKI

Procesy suburbanizacji w otoczeniu największych miast regionu

- *wzrost kosztów realizacji infrastruktury komunikacyjnej, technicznej i społecznej*
- *presja na tereny cenne przyrodniczo i ważne dla produkcji rolnej*
- *konflikty przestrzenne na styku różnych form użytkowania i zagospodarowania terenów*

Niezadowalająca przepustowość, stan i parametry techniczne szlaków komunikacyjnych

- *zatlócenie komunikacyjne największych miast województwa wynikające z braku obwodnic i pierścieni drogowych*
- *ograniczona dostępność obszarów położonych przy granicach województwa, zwłaszcza w relacji północ-południe*
- *hamowanie możliwości rozwoju społeczno-gospodarczego, ograniczanie dostępności do usług wyższego rzędu, podwyższanie kosztów transportu, powodowanie zagrożeń dla środowiska przyrodniczego*

Deficyty wód wynikające z niekorzystnego bilansu wodnego oraz niskiej jakości i niewielkich zasobów wód

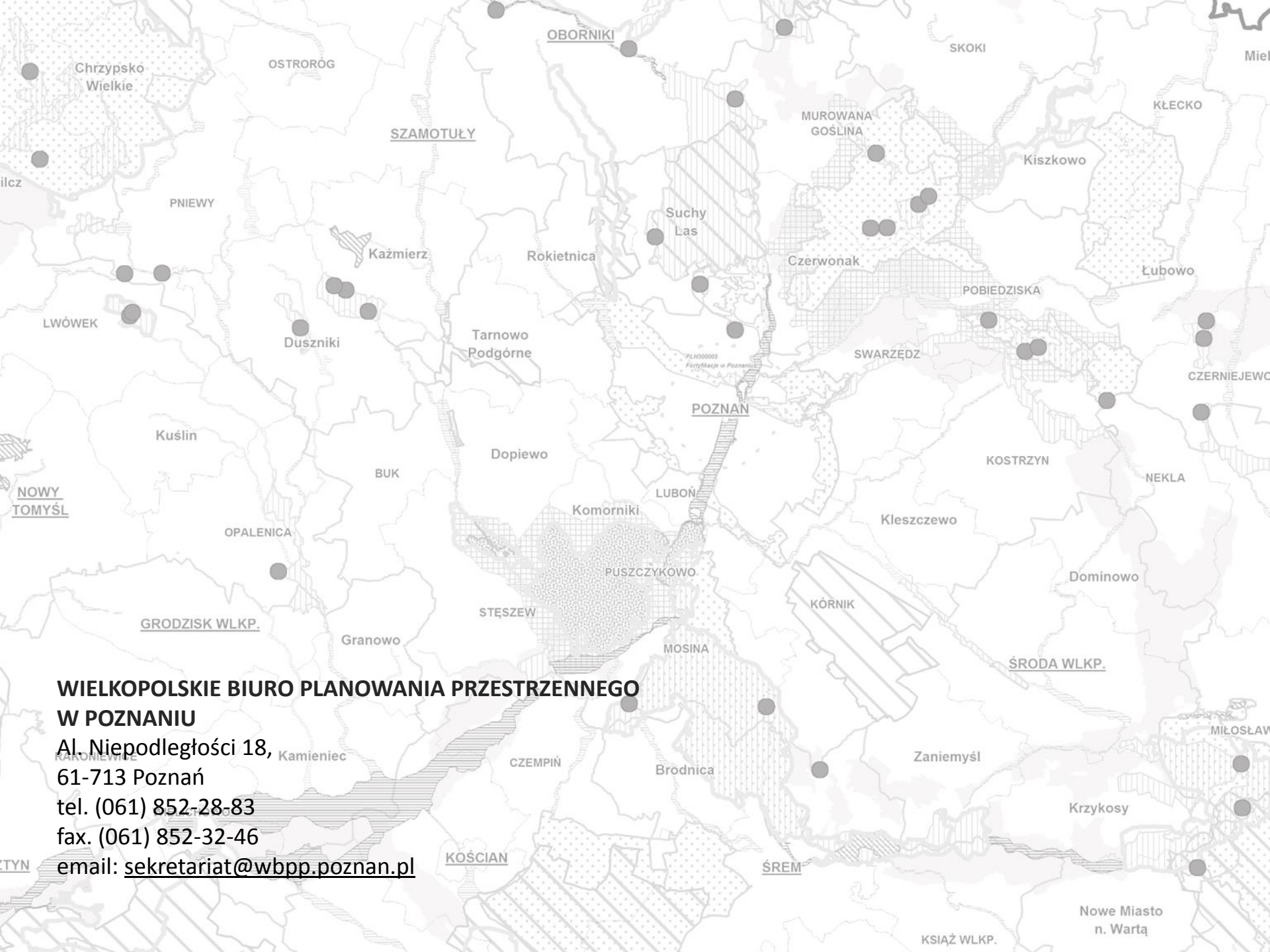
- *poważne ograniczenia w zakresie zaopatrzenia ludności w wodę pitną*
- *niekorzystny wpływ na warunki prowadzenia gospodarki rolnej*
- *ograniczanie możliwości rozwoju pozostałych gałęzi gospodarki*

Ochrona walorów przyrodniczych

- *ograniczenia dla realizacji inwestycji komunikacyjnych i infrastrukturalnych*
- *ograniczenia dla rozwoju społeczno-gospodarczego*

Obszary ograniczonego użytkowania

- *ponadnormatywne oddziaływania akustyczne operacji lotniczych*
- *ograniczenia dla rozwoju przestrzennego obszaru*

WIELKOPOLSKIE BIURO PLANOWANIA PRZESTRZENNEGO W POZNANIU

Al. Niepodległości 18,
61-713 Poznań

tel. (061) 852-28-83

fax. (061) 852-32-46

email: sekretariat@wbpp.poznan.pl